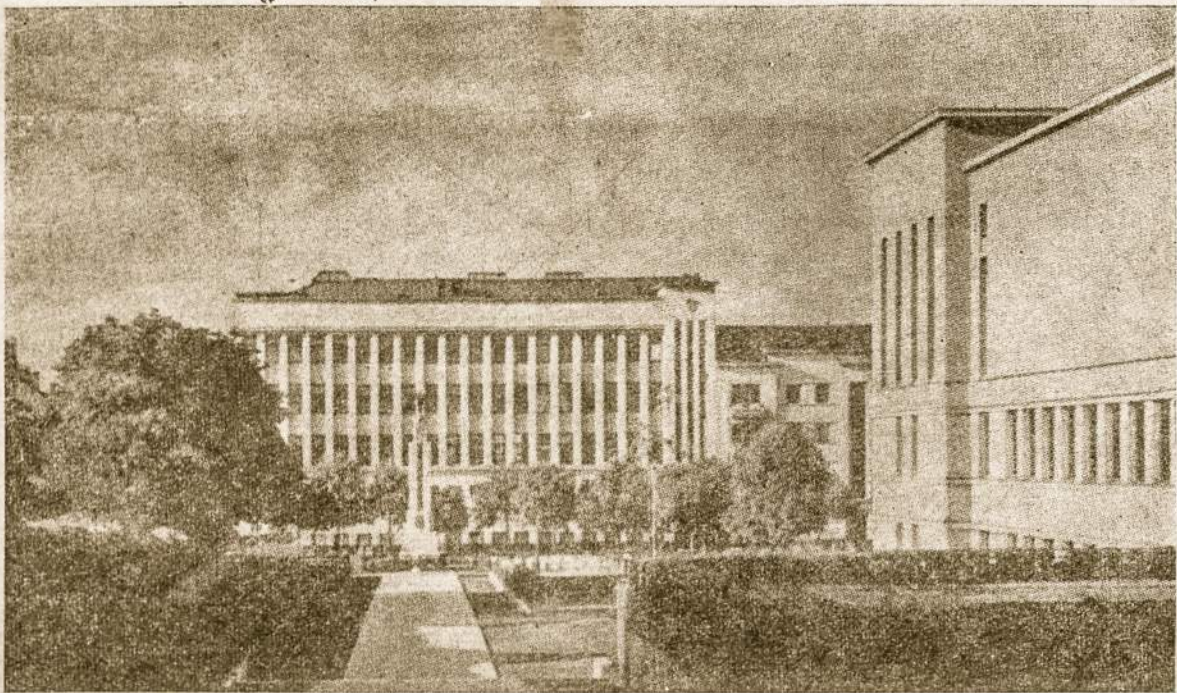

Geltonasis Kinijos Pavojus

(E) Vargu ar visoj istorijoje buvo kada nors sutelkta tiek daug jėgos vieno žmogaus rankose. Tai — Mao Tse-Tungas, Kinijos komunistų partijos vadovas. Jo mažiausiam mostui paklusa 650 milijonų kiniečių. Neseniai jis pasakė, kad yra sveika du kart į dieną atlikti

Rusijoje su dideliu susirūpinimu laukiama, kokių vaisių atneš kinietiškas eksperimentas su liaudies komūnomis. Žymiai skiriasi rusų ir kiniečių pažiūros į atominį karą: rusų nuomone, atominis karas sudarąs grėsmę visai pasaulio civilizacijai, gi tuo tarpu Kinija karo nebijo

priminęs atominio karo pasėkas Hirošimoje. O "Pravda" viename savo vedamajame pabrėžė, kad Hirošimoje ir Nagasaki atominės bombos pareikalavusios apie 300.000 aukų. Panašiai rašė ir "Izvestija" (kiti laikraščiai rašo apie 200.000 aukų). Visą tai liudija, kad Maskvos ir

ZEMĖS ŪKIO BANKO RŪMAI KAUNE

mankštos pratimus, ir šiandien milijonai kiniečių dešimtą valandą ryto ir ketvirtą valandą popietyje nutraukia darbą dešimties minučių mankštos pratimams. Užtenka Mao pasakyti, kad Amerikos prezidentas yra niekšas, ir visuose Kinijos miestuose renkasi dešimttūkstantinės ir šimtatūkstantinės žmonių minios demonstracijoms prieš Ameriką. Mao padėties Kinijoje negalima nė iš tolo lyginti su Chruščiovo padėtimi, sovietinėje Rusijoje. Mao yra stabas, kurį šiandieną garbina kiniečių masės. Perversmo keliu jis pagrobė Pekino sostą; visoj kiniečių istorijoje nebuvo nė vieno valdovo, kuris, sėdėdamas Pekino sosto, būtų grieščiau valdęs kiniečių mases, nei Mao. Jo ambicija — matyti Kiniją prie bendro pokalbių stalo tarp šio pasaulio didžiųjų. Juo jis sensta (šiuo metu jis yra 70 m. amžiaus), juo jis darosi nekantresnis, ir šitai atneša nemažą susirūpinimo Maskvai.

IDEOGINIS GINČAS SU MASKVA

Savo pačios labai Rusija rūpinasi padidinti Kinijos įtaką tarptautinėje pasaulio politikoje. Nežiūrint visų draugiškumo ryšių, Rusijos ir Kinijos santykiai šiuo metu nėra tokie geri, kokie jie yra buvę netolimoj praeity. Iširusi Paryžiaus konferencija parodė, kad Kremlius artėjimas prie Vakarų, sutiks Pekino pasipriešinimą. Maskva ir norėdama negali užslėpti nuomonių skirtumo, kuris šiandieną stovi tarp Maskvos ir Pekino.

(ji tiki, kad ją išgelbės jos masių skaitlingumas).

PAVOJINGI GRĄSINIMAI

Kinija visad laikė save pranašesne už kitas tautas. Šio jausmo ji nėra nusikračiusi nė šiandien. Šis kinietiško pranašumo jausmas, be abejo, prisidėjo prie Maskvos ir Pekino nuomonių skirtumo paaštrėjimo. Pekino nuomone, tikruosius Markso ir Lenino mokslui metodus yra nustatęs Mao; taigi, tarptautinis komunizmas turys eiti ne Maskvos, bet Mao pėdomis. Taipgi ne kas kitas, kaip Mao, yra pasakęs, kad pasaulinis karas komunizmui atnešias naujos. Jis yra pabrėžęs, kad, kiek tai liečia ideologinę plotmę, Kinija eisianti savo keliu. Mao yra apsvaigęs savo paties sukurtą būsimojo komunistinio pasaulio viziją, su tariamo žemiškojo rojaus paveikslu. Šiai vizijai įgyvendinti, anot jo, reikia pirmiausia išgriauti visas šialaikines klases ir sistemas, kurios stovi skersai kelio jo siekiamiems tikslams.

Savo ruožtu Maskva nori įrodyti, kad Pekinas klysta teorinėje plotmėje, kuri liečia karo su kapitalistiniais kraštais neišvengiamumo problemą.

Sovietų kom. partijos teoretikas, prof. Francevas, viename paskutiniųjų "Pravdos" nr. rašo, kad karas su Vakarais yra išvengiamas dėka socialistinių kraštų blokų stiprumo. Šiuo straipsniu jis paremia Chruščiova. Šis visas straipsnis aiškiai nukreiptas prieš Raudonąją Kiniją. Tarp kitko, Chruščiovas yra

Pekino nuomonės dėl karo neišvengiamumo skiriasi. Ar Maskva prives Pekiną pakeisti savo pažiūras į karo su Vakarais neišvengiamumą, šiuo metu būtų pernelyg sunku atsakyti.

VAISTŲ SIUNTIMAS Į LIETUVĄ

Gavome tikrų žinių, kad vaistų siuntimas į Sovietų Sąjungą iš jos okupuotus kraštus nuo š. m. spalio 1 d. pertvarkomas. Nuo tos dienos, sovietams reikalaujant, visi vaistų siuntiniai privalės turėti receptus, išrašytus ir antspauduotus sovietų daktarų. Receptuose turės būti įrašas: "vaistams iš užsienio". Be tokių receptų vaistų siuntiniai po spalio 1 dienos nebus įteikiami.

Kaip ir kuriomis sąlygomis daktarams bus leista rašyti receptus "vaistams iš užsienio" — nežinome. Iki šiol tokie receptai buvo duodami labai nenoromis, kiti gydytojai visai jų nerašydavo, teisindamiesi, jog uždrausta.

Norėtusi visiems vaistų siuntėjams į Lietuvą ar SSSR patarti, kad chroniškiems ligoniams didesnes vaistų atsargas pasiųstų prieš rugsėjo 1 d. Vėliau siuntinių be receptų nebūbus galima siųsti.

Nereikėtų pulti į paniką ir tuoj pat siųsti betką ir betkam. Vaistai nėra saldainiai. Jei nereikalingi — gali labai pakenkti. Tačiau, kurie yra įsitikinę vaistų reikalingumu, rugpiūčio mėnesį drąsiai dar gali pasiųsti ir be receptų.

Didesnius kiekius siunčiant reikia daboti, kad gavėjas nebūtų įtartas spekuliacijomis.

Siuntoms skolon virš 50 dolerių vertės reikia su užsakytu BALFą atsiųsti ir 50 dolerių rankpinių. Toks yra BALFo Centro Valdybos nutarimas.

Vaistų siuntiniams per BALFą kreditas duodamas neilgesniam kaip vieno mėnesio laikui.

Kun. L. Jankus,
BALFo Reikalų Vedėjas

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

No. 636922

FRANQUEO PAGADO
CONCESIÓN Nº 4285
TARIFA REDUCIDA
CONCESIÓN Nº 4015

PATARIAMOJI EUROPOS TARYBA IR LIETUVA

Europos Taryboje Neatstovaujama Valstybių Komisija, kurios pirmininkas yra Britanijos parlamento narys P. Kirk, š. m. liepos gale turėjo Paryžiuje sesiją ir vieną savo posėdžių pašventė Sovietų Sąjungos agresijos prieš Pabaltijo valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją — dvidešimtmečiui paminėti. Tame posėdyje Lietuvai atstovavo diplomatinio šefas ir Lietuvos atstovas Paryžiuje Stasys Lozoraitis, Latvijai — min. O. Grosvalds ir Estijai min. A. Torma. Svarstymo metu Komisija parodė didelį draugingumą Pabaltijo tautoms ir visišką pritarimą jų siekiams atstatyti valstybių nepriklausomybę. Min. Lozoraitis šiai komisijai padaro pranešimą jau trečią kartą. Šį kartą jis buvo pakviestas Komisijos, Lietuvos Laisvės Komitetui pasiūlius. Komisija, išklausiusi pareiškimą ir pasisakymų, išreiškė savo palankų nusistatymą Pabaltijo valstybėms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai —, vienbalsiai liepos 29 d. priimdama rezoliuciją, kuri rudenį (rugsėjo mėnesį) bus pateikta Europos Tarybos Patariamajai Asamblejai. Komisijos

nutarimas skamba šitaip: "Trijų Europos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — karinės okupacijos ir priverstinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą dvidešimtmečio proga Asambleja pabrėžia, kad ši neteisėta aneksija įvykdyta prieš tikrąją tautų valią; kad Pabaltijos valstybių nepriklausomybė *de jure* tebeprapažįstama daugumos laisvojo pasaulio vyriausybių; Asambleja reiškia užuojautą Pabaltijo tautoms ir užtikrina, kad jos nėra užmirštos jų draugų europiečių; Asambleja yra įsitikinusi, kad komunistinė sprespauda neįstengs sužlugdyti tautų ryžto (dvasios) bei jų tikėjimo į laisvę ir demokratiją; Asambleja ragina narius-valstybes ir toliau remti Pabaltijo pabėgėlių pastangas išlaikyti savo tautinę kultūrą, tradicijas ir kalbą, tikėdamasi, kada Estija, Latvija ir Lietuva galės dalyvauti kaip laisvos valstybės mūsų demokratinėse tarptautinėse institucijose."

Patariamąją Europos Tarybą sudaro laisvųjų Europos valstybių parlamentų atstovai.

Kor.

[VAIRIOS ŽINIOS

• Amerikos politikai tariasi dėl Kubos. — Kostarikoje susirinkę visos Amerikos politikai tariasi dėl svarbių P. Amerikos kraštų problemų, ypač dėl Kubos kilusio komunistinio pavojaus, kuris graso išsilieti po visą pietinę Ameriką. Jau nebekalbama apie Kuboje demokratinės tvarkos atstatymą, nes ten šeimininkauja raudonieji, bandoma tikrai užtvengti komunizmo bangą. Kiek tai pavyks, priklausys nuo visų bendro ir vieningo pasipriešinimo.

• Mali-Federacija Sudane baigia iširti. — Prancūzijos Prez. De Gaulle išlaikyti taip vadinamą Mali valstybių federaciją Afrikoje dėl kilusių neramumų, atrodo yra nebeįmanomas. Visas Sudanas ir Kongas verda ir naujos tautelės kaip Senegala banda atsiskirti nuo prancūzų globos ir gyventi nepriklausomai kaip ir kitos tautelės, kurios jau gavo nepriklausomybę: Ghana ir Kongo.

• Pietų Korėja turi naują vyriausybę. — Naujos vyriausybės ministrų pirmininku yra išrinktas Dr. John Čiang, (Tschang), kuris sudarė vyriausybę iš 13 ministerių, tarp kurių Užsienio Reikalų ministru paskirtas buvęs UNO atstovas Jung Čung. Nauja vyriausybė turės nemažą sunkumų, nes krašte randasi apie 2 milijonai bedarbių.

• Arabų kraštų ministrai tariasi Beirute. — Rugpiūčio 23 d. Beirute susirinko visų Arabų kraštų ministrai bendriems pasitarimams. Konferencijoje trūksta Tunesijos, kurios prezidentas Burgiba boikotuoja Arabų valstybių ligą-federaciją. Svarbiausias klausimas bus santykiai su Palestinos valstybe.

• Jungtinių Tautų pastangos išsaugoti taiką Kongoje. — Jau keletą savaičių, kaip vyksta nuolatiniai ginčai pačiuose Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rūmuose dėl esamos kritiškos padėties Kongoje, Rusija ir Lenkija visą laiką priešina si generalinio sekretoriaus Dag Hammarskjöld pastangoms įvesti tvarką Kongoje. Kai buvo balsavimas Saugumo Tarybos narių, visų tautų atstovai pasisakė už Dag Hammarskjöld vedamą politiką, prieš pasisakė vėl Rusija ir Lenkija.

• Amerikoni pagavo Satelito "Discoverer" kapsulę. — Amerikiečių pilotas Herold Mitebel su lėktuvu C119 netoli Honolulū salų Hirkam srityje pagavo laimingai iš satelito "Discoverer" paleistą kapsulę, kurioje buvo įdėti įvairūs regis-

tracijos instrumentai. Tuomi amerikiečiai yra padarę didelį suolį į priekį satelitų srityje, galėdami konstatuoti padarytus įvairius matavimus lekiant satelitui.

Sovietai taip pat neatsilieka, jie giriasi, kad laimingai sugrįžo abu šuneliai Strelka ir Bielka, kurie buvo paleisti vieni su sputniku. Jeigu tiesa, ką sovietai skelbia, tai įdomu, kokių būdu galėjo išlikti šuneliai gyvi? Kitas klausimas ar žmonės taip pat išlaikyti.

Britų gyvulių globėjimo institutas yra labai pasipiktinęs, kam kankinami nekalti gyvulėliai, geriau esą išbandyti žmonės. Tai gi labai piktinamasi kad kankinami gyvulėliai, bet pamirštama, kad milijonai darbo vergų tebekankinami Sibiro miškuose ir kasyklose. Būtų geriau padarę anie gyvulių mylėtojai, jei Chruščiovui būtų priminę apie žmonių vergus, kurie nelaikomi nė gyvulių vietoje.

• Pandith Nehru apie politinę pasaulio padėtį. — Indijos ministrų pirm. Pandith Nehru kalbėdamas Dehli apie pasaulinę padėtį, pareiškė, kad jis esąs pesimistas, anot jo dar niekada politinė padėtis nebuvo tiek kritiška ir beviltiška kaip šiuo metu.

Indija, kuri visą laiką iš tolo stebėjo komunistinį slinkimą pirm, dabar pradeda su pagrindu bijoti Raudonosios Kinijos antplūdžio, kuris labai pavojingas yra Indijai.

RESPUBLIKONŲ UŽSIENIO POLITIKOS PLANE IR LIETUVA NĖRA UŽMIRSTA

(E) To paties respublikonų partijos suvažiavimo metu, apžvelgiant politikos programą, buvo pasisakyta ir dėl Rytų Europos išlaisvinimo. JAV panaudos visas taikias priemones, kad pavergtos Rytų Europos tautos galėtų atgauti savo nepriklausomybę. Buvo pareikšta, kad JAV negalės sutikti su vokiečių sovietiskąja zona, kaip lygiai ji negali pripažinti sovietinės okupacijos Vengrijoje, Lenkijoje, čekoslovakijoje, Rumunijoje, Albanijoje, Bulgarijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kituose, kartą laisvai gyvenusiuose, kraštuose.

Vis dažniau didieji Vakarų politikai prisimena ir linksniuoja ir Lietuvos vardą. Tai liudija, kad mes nesame užmiršti, bet kartu ir primena, jog mes privalome efektyviau reikštis savų interesų gynime.

Okupuotoje LIETUVOJE

KOMUNISTINA GATVIŲ PAVADINIMUS

(E) Ryšium su Lietuvos komunistinės okupacijos dvidešimtmėčiu, Lietuvos KP ek pasiūlė, t. y. įsakė miestų ir rajonų komitetams pavadinti gatves, įmones, kultūros įstaigas ir kolchozus nusipelnusių komunistų vardais. Pasiūlyta pavadinti Valterio Kleinerio vardu — gatvę Šiaulių mieste, Alekso Maginskio vardu — gatvę Molėtuose, Ieiko Meskupo vardu — įmonę Ukmergėje ir gatvę Kaune ir t. t. Taigi, komunistai deda visas pastangas, kad Lietuva bent iš varšaus (kadangi vidaus negali pasiekti) būtų raudonai nudažyta.

AUTOMATAS RĖŠIUOTI POPIERIUI

(E) Lietuvos Mokslo akademijos energetikos ir elektrotechnikos instituto aspirantas Vytautas Triubas sukūrė prietaisą automatiškai rūšiuoti popierių. Automatinis kontrolierius popieriaus kokybę nustato foto elemento pagalba: ant transporterio patekęs popieriaus lapas pereina kontrolinę zoną, kurioje specialus prietaisas pašalina broką. Šis automatas popieriaus kokybei nustatyti demonstruojamas šiuo metu vykstančioje Lietuvos ūkio pasiekimų parodoje.

50.000 RUBLIŲ PREMIJA PANEVĖŽIO CUKRAUS FABRIKUI

(E) Už antrojo šių metų ketvirčio darbo rezultatus, Panevėžio cukraus fabrikui LŪT-ba paskyrė pirmąją piniginę 50.000 rublių premiją ir pereinamąją "raudonąją vėliavą". Ši įmonė yra pirmaujanti visoje šalyje.

PERGAMENTO LAPAS ROTUŠEJE

(E) Remontuojant Rotušės pastatą, pastogėje, buvo rasta medinė lentelė; prie jos priklijuotas pergamento lapas, kuriame gerai išsilikė beveik prieš 150 metų lenkų kalba padaryti užrašai. Lentelėje rašoma, kad 1810 metais buvo nepaprastai karšta vasara, degė miškai, pievos; oras visą laiką buvo prtvinkęs smalkių. Toliau rašoma, kad prancūzams įvygiavus į Lietuvą, Napoleonas Kaune gyveno keturias dienas, 1812 metais prancūzai traukdami per Kauną į Prancūziją, paliko užkrečiamas ligas. Sirgo žmo-

nės ir gyvuliai; ypač arkliai. Epidemija taip išsiplėtė, kad 1813 metais mirė daugybė žmonių. Prancūzų bėgimas buvo baisus. Kaune susidarė tokia padėtis, kad atrodė, jog atėjo pasaulio galas ar paskutinio teismo diena. Prancūzai gabenė daug turtų. Toliau pergamente rašoma: Šį namą iš grafo Jurgio Zabeļos nupirko Juozas ir Silvestras Šimkiai. Namas buvo remontuojamas 1810 m., o 1812 m., prancūzams traukiantis, buvo sudegintas. Pakartotinali namas buvo atremontuotas 1813 m. kovo mėnesį. Šiame name lenkų ir prancūzų laikais buvo si prefektūros įstaiga. Įrašai padaryti 1813 metais. Pasirašė Marčinskis.

KOLORADO VABALAS LIETUVOJE

(E) Birželio mėn. praėjęs ciklonas iš Lenkijos, o taip pat ir Baltijos jūros išmetė nemažai Kolorado vabalų. Nežiūrint priemonių, daug šių vabalų židinių rasta: Lazdijų, Kapsuko, Kalvarijos, Šakių, Varėnos, Alytaus, Pagėgių, Šilutės, Raseinių, Kelmės ir Klaipėdos rajonuose. Liepiama tirti bulvių pasėlius. Į šį darbą raginama įtraukti atostogininkus mokslivėjus ir studentus.

125 M. NUO DAILININKO JONO RUSTEMO MIRTIES

(E) Šiemet sueina 125 metai nuo lietuvių dailininko tapytojo Jono Rustemo mirties. Jis gimė 1761 m. Konstantinopolio priemestyje. Dešimtmetį Rustema kunigaikštis čaratoriskis atvėžė į Derikiją, kaip savo tarną. Vėliau, pastebėjęs jo gabumus piešti, leido jį mokytis tapybos. Atvykus Vilniui, Rustemas dirbo Vilniaus universiteto įsteigtoje tapybos katedroje. Nuo 1818 m. jis kaip profesorius vadovavo tapybos katedrai. Dailininkas, susipažinęs su Lietuvos visuomeniniu, kultūrinio gyvenimu, pamilo Lietuvos žmones, jų buitį ir tai buvo jo kūrybos turinys. Mirė 1832 m.

MOKYKLOSE RUSŲ KALBA YRA NEMĖGIAMA

(E) "Tarybinės mokyklos" 5-me numeryje K. Delikatnas straipsnyje "Mokinių aktyvinimo problemos klausimu" patiekia būdingą smulk-

meną: "Štai kartą penktoje klasėje po rusų kalbos pamokos, kurią vedė prityrusi mokytoja, į klausimą, kurie dalykai jums labiausiai patinka?", mokiniai vienas per kitą pradėjo šaukti: "anglų kalba". "Kodėl ne rusų?" Ir mokiniai paaiškino, kad per anglų kalbos pamokas viskas taip įdomu, visada sužinai ką nors naujo. Aišku, mokiniai negalėjo pasakyti tiesiai, kad jiems yra įgrisusi okupanto kalba.

ELEKTRIFIKACIJA LIETUVOJE

(E) "Komanisto" 6 nr-je A. Zukauskas, Valstybinio mokslinio technikos komiteto pirmininkas, rašydamas apie Lietuvos pramonę, pažymi, kad 1959 metais Lietuvoje vienam hektarui ariamos žemės elektros energijos teko mažiau kaip 20 kwh, tuo tarpu kai Sovietų Sąjungoje šis rodiklis vidutiniškai yra dvigubai didesnis. Jis rašo, kad elektrifikuotų kolchozų procentas Lietuvoje yra žymiai mažesnis, kaip kaimyninėse respublikose ir mažesnis kaip vidutinis Sovietų Sąjungoje.

UŽSIENIO STUDENTAI VILNIUJE

(E) Liepos 15 d. Vilniui atvyko 70 studentų ir studenčių, studijuojančių Maskvos aukštosiose mokyklose. Atvykusiųjų tarpe: Albanijos, Bulgarijos, Lenkijos, Korėjos, Vietnamo, Kinijos, Italijos, Ispanijos, Sirijos ir Jungt. Arabų Respublikos studentai. Jie viešėjo Vilniuje 2 dienas, susipažino su kai kuriomis to miesto įdomybėmis ir lankėsi operoje "Pilėnai".

LIETUVISKAS CIRKAS KUBANĖJE

(E) Kubanėje su dideliu pasisekimu vyksta lietuviško cirko pasirodymai. Gastrolės sutraukė dešimtis tūkstančių žiūrovų.

NAUJA ORO LINIJA

(E) Liepos 16 d. iš Šiaulių į Vilnių išskrido pirmasis dvylukvietis keleivinis lėktuvas. Kelionė iš Šiaulių į Vilnių trunka 55 minutes. Šiuo pradėtus reguliarus oro susisiekimas tarp Vilniaus ir Šiaulių. Vėliau šia linija pradėsias kursuoti 21 vietos lėktuvas ir kelionė užtruks tik 34-40 minučių.

LAUKĖ 100.000 LANKYTOJŲ

(E) Ryšium su dainų šventės rengimais buvo numatyta, kad į Vilnių atvyks apie 100.000 žmonių, jų tarpe apie 30.000 dainininkų ir savišaukiamųjų. Vingio parke buvo įrengta lauko liginė su 100 lovų. Iš miestų ir rajonų į sostinę buvo iškviesta apie 200 medicinos darbuotojų.

prasadėjus. Pasipylė įvairūs šio fakto aiškinimai. Galų gale, teko sutikti su vienu, kad šitaip pakitusioje tarptautinėje padėtyje nėra pagrindo laukti bet kokio mūsų likimo pagerėjimo. Tikintys visas savo viltis kreipė tik į visagalę Dievo Apvaizdą. Pirmiausia, stengėmės atspėti, kur mus veža. Pagrindinėse stotyse vis atrodė, kad gali nukreipti į Kazachstaną. Tačiau inž. J. išsaugotas kompasas pastoviai rodė, kad slenkame šiaurės rytų kryptimi. Pasiekėme Penzą, kur, nepaisant sustojimo, negavome nė kiek maisto.

BADO ŠMĖKLA

Maisto atsargos, kuriomis buvome apsirūpinę N. Vilnioj, jau seniai buvo išsekusios. Ten buvome nusipirkę bene kilogramą sviesto, po pora ar daugiau butelių nugriebto pieno; vienas lietuvis teisininkas buvo gavęs rūkytą bekono šoninę, kuria lygiomis su visais pasidalino. Kiek atmenu, pieną išgėrėme iš karto, butelius pasilaikydami vandeniui, o sviestas dėl karščio ir neturėjimo duonos teko išmesti pro langą; ilgiausiai naudojomes ana rūkyta šonine. Nuo apsukrumo priklausė, kam pasisekė šiuo tuo apsirūpinti Starobielske.

Tai pavyko tik virtuvėje tuo laiku dirbusiems, bet daugumas liko tuščiomis rankomis ir turėjo atsидėti tik visagaliais mūsų "globėjais". Deja, dažniau-

LIETUVOS ISTORIJOS SOVIETINĖ INTERPRETACIJA

(E) Maskvinis istorikas B. Pašuta parašė veikalą "Obrazovanija litovskavo gosudarstva" - Lietuvos valstybės išikūrimas. Jis kalba apie Lietuvos senovės istoriją. Jo išitikinimu, Lietuvos valstybės išikūrimas nebuvo atsitiktinumas, bet paties gyvenimo būtinumo padiktuotas permanentinis reiškinys. Jo nuomone, Lietuvos valstybės gimimas neturėjo nieko bendro su kuriuo nors Lietuvos kunigaikščio vado pastangomis; ši gimimą iššaukė nuolatinis ūkinio gyvenimo formos kitimasis, gyvenen tojų pasiskirstymas klasėmis bei tų klasių tarpusavio santykiavimas ir iš jo kilusios kovos.

Valstybinio gyvenimo formų atsiradimą veikė kitų tautų, anksčiau sudariusių savo valstybes, užpildinėjimai. Šios tautos užpildinėjo lietuvių gentis, ieškodamos sau naujos, didesnės erdvės bei naudos. Bet anot Pašutos, bendrai apmetus Lietuvos valstybės istoriją, reikia dar gilesnių ir platesnių studijų. Jo teigimu esa tai, kas iki šiol parašyta apie Lietuvos praeitį, yra perdėm iškraipyta, nes rašė svetimieji; be to, visi istorikai i praeitį žiūrėjo pro kunigaikščių, karalių ir karo vadų prizmę. Šitai neleido jiems įžvelgti bei paboti ano meto ūkinio gyvenimo, su jo įvairiai išsišakojusia raida bei gyventojų pasiskirstymu klasėmis. Taigi valstybinės formos atsiradimo pagrindiniu akstiniu jis laiko ūkinio gyvenimo raidą. Šitoki materialistinį metodą parašyti istorijai vartoja Pašuta. Jis yra komunistas ir kartu rusofilas. Lygiai jis yra sovietinės santvarkos šalininkas, nedalomos sovietų Rusijos imperijos ugdytojas, kitų tautų migdytojas. Šitai liudija ir tas

faktas, kad savo knygoje lietuvius rašytojus jis suskirstė į "sovietiskij istorik" ir "litovskij istorik" (sovietinis istorikas ir lietuvių istorikas). Visų suminėtu jo knygoje pavardžių sąrašė i šitokias dvi grupes yra suskirstyti lietuviai: tie, kurie gyvena susovietintoj Lietuvoj, vadinami "sovietiskij istorik", o visi tie, kurie gyvena užsienyje arba Lietuvoje, bet dėl tam tikrų aplinkybių nepasireiškia, vadinami "litovskij istorik". Pavyzdžiui ligonis Petras Klimas, paskirtą jam dalį atkentėjęs Sibire ir vėliau grįžęs Lietuvon, paskirtas prie "litovskij istorik".

Šitoks istorikų paskirstymas i dvi grupes iki šiol niekieno nebuvo pastebėtas. Tiesa, yra Lietuvos tarybinių rašytojų sąjunga, kuri Lietuvos vardą, nors ir sutarybinta, vistiek pamini. Gi Pašuta iš viso neranda reikalo paminėti kad ir sutarybinto Lietuvos vardo. Tai štai koku keliu suka rusifikacija Lietuvoje.

KOMPOZITORIUI J. KAROSUI 70 METŲ

(E) Kompozitoriui dirigentui Juozui Karosui šiemte suėjo 70 metų. Yra lankęs Rygos konservatoriją ir ją baigęs kurį laiką liko Rygoje. Vėliau persikėlė į Kauną, dirgavo Kauno radijo simfoninį orkestrą, vadovavo "Dainos" draugijos chorui ir dirbo pedagoginį darbą. Yra parašęs eilę muzikos kūrinių ir harmonizavęs daug lietuvių liaudies dainų.

KNYGŲ IR PLAKATŲ PARODA

(E) Vilniuje, Valstybiniame dailės muziejuje, atidaryta knygų ir plakatų paroda, kurios uždavinys atvaizduoti sovietinės okupacijos laikotarpio leidinius. Nuo 1940 iki 1959 metų buvo išleista Lietuvoje knygų 20.367 pavadinimu, bendru tiražu 142.315.500 egz. — I tą skalčių, tikriausia, įeina ir visos propagandinės brošiūros, išleistos masiniais tiražais.

KAIP MES BUVOME TREMIAMI I SIBIRĄ

Pergvenimai tremiant į Sibirą 1941 m.

(Tėsinys)

PIETUS

IR VEL PATIKRINIMAS

Tuo tarpu atgabenti ir pietūs — kopūstai su žirniais. Kaip bematant ištyso eilė ir kiekvienas gavo savo dalį. Buvo ir tokių, kurie, negalėdami valgyti ar dar bado neverčiami, savo dubenėlius ištuštino į atmatų statines. Toks maisto naikinimas turėjo atkeršyti vėliau, tačiau tuo tarpu tikro bado dar nebuvo jaučiama; tai liudijo kur ne kur išmėtyti duonos gabalai.

Po pietų visus sujauđino komanda: "Visi su daiktai i kiemą!" Argi jau turėsime kraustyti? Ne, tai naujas netikėtumas. Štai ant kiemo atsirado stalelių, keli enkavedistai, su jais sekretorės. Visai įmta spēlioti, tačiau tučiuojau padėtis paaiškėjo: tai buvo ruošimasis naujam asmeniniam apieškojimui. Grįžus pirmiesiems nuskaltėliams, pasirodė, kad mūsų "globėjai" buvo nutarę atimti iš mūsų, ką kas turėjo vertingumo, neišskiriant ir dokumentus. Nuskriaustieji grįžė į barakus, liejo savo įtužimą, pikta keikdami. Vakaras atnešė naują įsakymą: "Nedegti šviesos!" Tai reišė stovyklos aptemdymą. Visai spējome, ką tai reikštų.

VAROMI ATGAL I VAGONUS

Birželio 23 d., pirmadienis. Ankstį rytą barakus aplėkė nau-

jas įsakymas: "Kraustyti su daiktai". Buvo visai aišku, kad išvykstate toliau. Daiktus paėmė sunkvežimiai, o žmonės vilkosi pėsti. Taip ir apleidome pirmą kalinio vietą. Geležinkelio stotį pasiekėme kitais keliais, per laukus. Prieš mus stovėjo traukinys (gal būt, tas pat, kuriuo atvykome), kuris viršum vagonų buvo aprūpintas reflektoriais ir apacioj primityviniais klozetiniais nuleidimais. Suvarymą į vagonus saugojo stipri sargyba. Į mano vagoną priskirti dar 4 lenkai, kuriuos dėl vietos stokos ir baidios tvankos, senieji belaisviai sutiko labai nepalankiai. Šiaip taip susigrūdomė ir radosime bendrą kalbą su palankiais lietuviais. Transportas nepajudėjo beveik ištiesą dieną. Tik pavakare subildėjo ratai, ir traukinys, tarytum judamas kalėjimas, pamažu slinko priekin į mums nežinomą toli.

IŠ STAROBIELSKO I URALĄ

Tuoju už Starobielsko, pravažiuodami pro pirmas stotis, pastebėjome langų stiklus, apklijuotus popierio juostomis. Tuo norėta, karo pradžioj, apsaugoti langų stiklus sprogtant bomboms. Šitas dalykas ir dideli plakatai, žadantys mirtį Hitleriui ir šaukiantys į mirštamą kovą su fašistais, reišė viena: karą su vokiečiais jau

sia vienintelė mūsų gėrybė buvo vanduo, ir kas blogiausia, buvimas vagone darėsi visai nepakeliamas. Išsirengė ligi juostų vyrai gaudė utėles, nes jau savaitė buvo praėjusi nuo starobielskinės dezinfekcijos. Nepakeliamas klozetinės angos dvokimas nuodijo ir be to sunkų orą.

LIGONIS

Vienas iš lietuvių, banko direktorius K., pilno kūno žmogus, tokioj aplinkoj susirgo greitąja. Pakėlėme triukšmą (ypač žydai), pirmoj stotyj šaukdamiėsi medicinos pagalbos: "Gydytoją!, gydytoją! Čia ligonis!" Netrukus pasirodė moteris gydytoja baltu chaltu, enkavedisto lydima, ir davė ligoniui pačio "tikriausio" vaisto — ricinos aliejaus. Dar pažadėjo duosianti anglies miltelių, jei vaistai pagelbės. Kai tie vaistai, neilgai laukus, pradėjo veikti, kelionės draugai vėl ėmė šaukti gydytoją.

VEL TIKRINAMI IR SAUGOJAMI

Vienoj sustojimo vietoj atsiradė vagono durys, ir enkavedistas griežčių griežčiausiai pareikalavo atiduoti visokius žemėlapius ir planus, grasindamas asmeniniu paieškojimu, jei būtų kas paslėpta ir neatiduota.

Nenorėdamas patirti tokio nemalonumo, atidaviau man jau visai nereikalingą Lietuvos žemėlapi, o kiti — atlasus, ir to

pakako, kad bolševikas nurimtu. Tačiau ne vienas susirūpinęs veidas sakyte sakė, kad ne visi enkavedisto įsakymą tiksliai išpildė.

Kaip budriai buvome saugojami iš lauko, rodo ši smulkmena. Sėdėjau ant viršutinio guolio. Langelis akiai užkaltas lentelėmis. Kažin kur nutvėręs pagaliuką, mėginau praskėsti lenteles, kad atsivertų didesnis plyšelis. Vos spējau savo įrankį išprausti ir pora kartų pakukti, staiga išgirdau grubų "matuškos" keiksmą, ir mano įrankį sutriuškino durtuvo smūgis. "Šaulys", sėdėdamas vagono aikštelėje, parodė, kad budi. Pravažiavė keliolika stočių, pagala išsaugotą kišeninį atlasą suvokėme, kad mus veža į Urallą. Neatsimenu, kur sustojus, — vėl tikrinimas. Šį kartą ieškota peilių; matyt, galvojo, kad starobielskinis tikrinimas šiuo atžvilgiu nebuvo pakankamas.

Taigi enkavedisto rankos sugrobė dar neatimtus peilius. Ar jau galas? Kur tau! Vienoj stotyj, nesuprantama dėlko, gaudame įsakymą išlipti iš vagonų. Sustojome tirštam būryj, kaip paprastai, sargybų apsupty. Greitimiai geležinkelio bėgiai buvo užteršti įvairiomis atmatomis. Taigi tokių transportų čia pravažiuota daugiau. Rastas laikraščio skutelis leido manyti, kad čia gabenti estai, gal tie iš Starobielsko.

(Bus daugiau)

IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS IR JOS UŽIMTŲ KRAŠTŲ

KAIP MASKVA IŠNAUDOJA SAVO SATELITUS

(E) Maskva, pasinaudodama savo diktatoriška padėtimi satelitinių kraštų tarpe, diriguoja visai satelitinių kraštų užsienio prekybai. Amerikos Harvardo universiteto žurnalo "Review of economics and statistics" duomenimis, Rusija moka per žemas kainas už prekes, kurias ji paima iš satelitinių kraštų, gi už prekes, kurias ji siunčia į satelitinius kraštus, ji plėšia per daug aukštas kainas; be to, šios prekės būna prastos kokybės.

Dr. H. Menderhausen keturis metus stebėjo satelitinių kraštų prekybą su Rusija ir palygino jos kainas su pasaulio rinkų kainomis. Jo apskaičiavimu, jeigu satelitiniai kraštai būtų visą savo prekybą 4 metų bėgyje vedę ne su Rusija, o su Vakarais, jų piniginė apyvarta šiuo metu būtų padidėjusi 12 %. Rusijos užimtieji kraštai iki šiol turėjo 650 mil. dolerių nuostolio ir vis tebėra išskolinę Rusijai, nes ši tvirtina, kad per tą patį 4 metų laiką ji yra eksportavusi į blokinius kraštus prekių už 800 mil. dolerių daugiau, nei kad ji iš jų išvežė. Šio skirtumo tikroji priežastis yra ta, kad Rusija statė labai aukštas kainas už savo eksporto prekes. Pavyzdžiui, 1956 metais Rusija už Lenkijos anglis mokėjo tokią žemą kainą, kad visa ši prekybinė transakcija vos nesužlugdė Lenkijos ekonomijos. (Šiuo reikalu tarp Lenkijos ir Rusijos vyko ilgi ginčai.) Taipgi idomus šios prekybos aspektas yra tas, kad juo toliau, juo labiau didėja satelitinių kraštų prekybos nuostoliai. Pvz., Bulgarija, prekiaudama su Rusija, neteko 24 % savo piniginės apyvartos, R. Vokietija — 12 % ir Čekoslovakija — 10 %.

MASKVA SUSIRŪPINUSI PROPAGANDINIO ŠLAMŠTO BRUKIMU GYVENTOJAMS

(E) Š. m. liepos 28 d. pasibaigė Maskvoje keturias dienas užtrukęs TS kultūros ministerijos ir vartotojų kooperatyvų centro sąjungos suauktas visasąjunginis knygų prekybos darbuotojų pasitarimas. Jame dalyvavo sąjunginių respublikų kultūros ministrai, knygų prekybos organizacijų ir kooperatyvų sąjungų vadovai, leidyklų ir knygų darbuotojai ir bibliotekininkai, atvykę iš visos šalies. Pasitarimo dalyviai apsvaistė uždavinius, vykdam TS KP ek nutarimą dėl knygų prekybos būklės ir priemonių jai pagerinti. Tartasi, kaip knygas propaguoti ir pagerinti jų platinimą upač kaime. TS KP ek prezidento narė, TS kultūros ministerė Furceva perskaitė KP ek-to nutarimą, kuriame visos valstybinės knygų leidyklos bei poligrafijos darbuotojai raginami pagerinti knygų prekybos būklę.

Sovietinė spauda, su labai mažom išimtim, yra persunkta komunistinės propagandos, kuri gyventojams jau seniai yra įkyrėjusi iki gyvo kaulo. Ieškoma naujų priemonių propagandiniam komunistinio šlamštui plauti skaitytojų masėse.

KAIP MASKVA REAGAVO Į EISENHOWERIO IŠŠAUKIMĄ

(E) Eisenhoweris, kalbėdamas Čikagoje respublikonų suvažiavimo metu, š. m. liepos 27

dieną, kreipėsi į Chruščiovą ir pasiūlė, kad pasaulio tautos Jungtinių Tautų kontrolėje nubalsuotų, ar jos nori gyventi po komunistiniu režimu, ar po demokratiniu režimu, koks kad yra JAV-se.

Šis Eisenhowerio iššaukimas neliko be atsargio. Sekančią dieną, liepos 28 d., Maskvos radijas atsiliepė ir pabrėžė, kad Eisenhowerio pasiūlymas yra grubus kišimasis į kitų valstybių vidaus reikalus. Radijo komentatorius sakė: "Sunku pasakyti, ar šie reikalavimai yra demagogijos, ar cinizmas atmiešti. Prezidento iššaukimas nori kitų tautų tautinį nepriklausomumą pajungti žeminančiam patikrinimui".

Lietuviai ir kitos tautos visą laiką tokio tautų apsisprendimo reikalavo ir reikalauja. Bet Maskva tokių balsavimų bijo, nes ji puikiai žino, kad leidus tautoms laisvai pasisakyti, neatsiras norinčių gyventi po komunistiniu režimu.

Bolševikų sušaudyti Praviniško darbininkai

Čekoslovakija

(E) Neseniai Čekoslovakijos filmų žurnalas "Kino" išspausdino sąrašą Čekoslovakijoje nuo 1949 metų pagamintų "ideologinių", atseit, propagandinių filmų. Jų yra 14. Lengva suprasti, kodėl Čekoslovakijos kino lankytojai jomis bodisi, ir kodėl Vakaruose pagaminti filmai Čekoslovakijoje turi didžiausią pasisekimą.

(E) Š. m. liepos mėn. pradžioj buvo suimti du Brünerio mašinų fabriko darbininkai, kurie buvo apkaltinti streiko ruošimu. Streikas buvo ruošiamas dėl per žemo darbo atlyginimo.

Kladno mieste pasirodė nelegalūs atsišaukimai, kurie reikalavo laisvų rinkimų Jungtinių Tautų priežiūroje. Tai tiesioginis protestas prieš valstybės suruoštus š. m. birželio mėnesio rinkimus, kurių metu, oficialiai komunistiniais duomenimis, komunistai neva gavę 99,86 % balsų.

Tarp kitko, Vanovice, Blansko apylinkėje, tris jauni darbininkai buvo nuteisti nuo 3 iki 6 mėnesių kalėjimu: jie nuplėšė nuo pranešimų lentos oficialių kandidatų sąrašą ir jį sudegino. Vėliau miesto sienose pasirodė įrašai, kurie reikalavo neatidėliotino politinių kalinių išleidimo.

• Čekoslovakijos technikai į Kūbą. — Po Raul Castro apsilankymo Pragoje, Čekoslovakija siunčia ginklus, technikus ir kariuomenės ekspertus Kūbon. Šiom dienom Čekoslovakijoje laukiama karinių ir kitų asmenų iš Kūbos: jie čia gaus politinį ir technikinį apmokymą.

Lenkija

(E) Lenkų pramonės mieste Nowa Hutav, metalo plokštini- mo (vulcavimo) fabrike "Lenin", neseniai buvo suimta daug darbininkų. Jie buvo apkaltinti sabotažu dėl blogai pagamintos plieno siuntos, kuri buvo paskirta Sovietų Sąjungai. Kartu su paprastais darbininkais buvo suimta daug technikų.

Rumunija

• Piliečiai, kurie gauna oficialų leidimą išvykti užsienin, turi pasirašyti sekančio turinio pareiškimą: "Aš, žemiau pasirašęs, pareiškiu, kad esu laimingai gyvenęs tarp Rumunijos piliečių. Man buvo suteiktos visos darbo ir mokslo lengvatos. Aš šiuo pareiškiu, kad į kurį kraštą bevažiuočiau, aš niekad nedalyvausiu veiksmuose, priešinguose mano kraštui, taipgi niekad netalkininkausiu veiksmuose, nukreiptuose prieš Rumunijos žmones ir vyriausybę. Šio pareiškimo metu, vadovaudamasis savo laisva valia, aš sąmoningai prisiimu visą atsakomybę".

bę už pasėkas, kurios iškiltų tuo atveju, jei nesilaikytų duoto pasižadėjimo". (E)

• Vedama didelė akcija prieš šunis ir radiją. Šunes gaudomi dėl dviejų priežasčių: Pirmoji priežastis yra ta, kad jų kailiai reikalingi eksportui į Rusiją, o antroji, pati svarbiausioji, yra ta, kad šunes stabdo komunistinio progresą: savo kandžiojimu jie neleidžia politiniams agitatoriams pasiekti ūkininkus, gi savo losena jie įspėja ūkininkus tuo atveju, kai policija bando prarasti pas ūkininkus netikėtą kratą. Gi radijas pateko valdžios nemalonėn už tai, kad žmonės, nebudami įspėjimų ar didelių baudų, godžiai gauda žinias iš užsienio.

• Tikrinami olimpiados dalyviai. — Saugumo policija, drauge su Rumunijos sporto federacija atydziai po kelis kartus tikrina kiekvieną kandidatą į sporto olimpiadą Romoje. Specialūs politiniai prižiūrėtojai juos lydės ir prižiūrės Romoj. Praėjusios sporto olimpiados Melburne metu, 14 Rumunijos sportininkų (viso jų buvo 49) atsiskakė grįžti į Rumuniją.

• Komunistų partija stiprina kolektyvizaciją Bulgarijoje. — Komunistų profesinių sąjungų laikraštis "Trud" spausdina Bulgarijos KP sekretoriaus, Todoro Šivkovo kalbą, kurioje jis įspėja, jog bus imamasi priemonių prieš tuos, kurie trugdo žemės ūkio kolektyvizaciją. Jis kaltina visus žemės ūkio darbuotojus priešvalstybinėmis ir prieškolektyvinėmis tendencijomis. (E)

Suslovo trėmimo laikai Lietuvoje

Daug kam yra žinoma, kas buvo Dekanosovas. Tai buvo Kremlius patikėtinis Lietuvos priverstinam įjungimui į Sovietų Sąjungą įvykdyti, kitaip tariant, tai buvo Lietuvos nepriklausomybės duobkasys. Likimas jam nebuvo gailėstingas. Postaliniame laikotarpyje jis buvo to paties Kremlius pasmerktas mirti ir nužudytas kaip Berijos bendrininkas. Nubaudė jį tie, kuriems jis tarnavo. Tikra likimo ironija.

Kuo buvo Dekanosovas Lietuvoje 1940 metais, tuo buvo Suslovas 1944-46 metais. Raudonoji armija, vokiečių gynybai silpnėjant, stūmėsi į Lietuvą. Tuoj iš paskos sekė Kremlius "aparatas", kurio uždavinys buvo Lietuvoje antrą kartą įkurdinti sovietinį režimą. "Aparato" branduolį sudarė Lietuvos kompartijos vadovybės išlike pareigūnai. O jiems vadovavo — M. A. Suslovas. Vadovavo taip, kad visuomenėje jis buvo mažai pastebimas. Bet jo galia buvo visuotina: Jis buvo visasąjunginės kompartijos vadovybės įgaliojantis Lietuvos reikams. Lietuvos kp pirmuoju sekretorium buvo ir liko A. Sniečkus. Bet ne Sniečkus, o Suslovas valdė Lietuvą 1944-1946 metais, tais metais, Lietuvai tiek vargo, ašarų ir kančių atnešusiais metais.

Publicisttas H. J. Eitner žurnale "Ost-Europa" (Nr. 6) šitaip apibūdina Suslovo vaidmenį Lietuvoje:

"Raudonajai armijai vykdam antrąją Lietuvos okupaciją, Suslovas nuo 1944 m. pabaigos iki 1946 metų parėmė Maskvos centro komiteto "specialaus biuro Lietuvos reikalams" vadovavimą. Eidamas tas pareigas, vadovavo jis masinėms deportacijoms ir naikinimo akcijoms — biologiniam kraujo nuleidimui, nuo kurio Lietuva nė iki šandien dar nėra atsigavusi".

Pasaulio Lietuviai

• Lietuvos pasiuntinybės Washingtono komunikatas. (E) — Ryšium su "Pavergtųjų Tautų Savaitė", Washingtono radijo stotis WEAM š. m. rugpjūčio 7 d., sekmadienį 12 val., transliavo Juozo Kajecko, Lietuvos atstovo JAV, interviu apie Lietuvą.

Interviu užtruko 30 min. Ta pačia proga ankščiau paminėta radijo stotis perdavė Lietuvos himną.

• (E) A. Vilčinskis, buvęs Didž. Britanijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, šių metų pavasarį sėkmingai baigė aukštąjį technikos mokslą ir išlaikė Londono universitete egzaminus Bachelor of Science (Eng.) laipsniu.

Jaunas inžinierius — 22 metų amžiaus — pradeda dirbti Westminsterio statybos konsultantų projektavimo biūre.

• (E) Š. m. liepos 10 d. mirė muzikas Julius Štarka. Gimęs Ukmergės apskr., Lelių kaime, 1910 m. baigė Varšuvos konservatoriją. Nuo pirmosios lietuviškos operos įsikūrimo dienos iki 1944 m. buvo jos choro dirigentas. Taipgi jis buvo vienas iš Kauno muzikos mokyklų kūrėjų. Mokytojavo Kauno konservatorijoje. Tremtyje, Vokietijoje, buvo panaudotas pirmajam lietuviškam piešto filmo — kartūno gaminiui. Rankraščio autorius — Algirdas Gustaitis, dailininkas — Vytautas Stasiūnaitis. Filmas buvo paleistas visuomenėn, ir spaudos buvo labai teigiamai įvertintas. Tai sk-

Visa Suslovo karjera yra paženklinta "specialiais pavedimais". Kilęs iš Saratovo gubernijos (gim. 1902 m.), jau 16 metų amžiuje susideda su komunistiniais jaunuoliais, kurie terorizuoja valstiečius. Revoliucinei veiklai užsibaigus, lanko įvairias agitatorių mokyklas. Pasirodo uolus. Stalinas juo susidomėja ir paveda 1931 metais jam "specialius uždavinius" "valstybės kontrolės" aparate. Suslovas Stalino neapvyklė. Savo "uždavinius" taip gerai atliko, kad 1933-34 metais Stalino buvo pasiūstas vadovauti platiems "valymams" Urale ir Šiaurės Ukrainoje. Po to sekė nauji "pavedimai". Karo metu priklausė Šiaurės Kaukazo karo tarybai. Karui baigiantis ir po karo, iki 1946 metų, kaip jau minėta, vadovavo Lietuvos antaram susovietinimui. Už "nuopelnus" Lietuvoje buvo pašauktas į ek sekretoriatą ir paskirtas "Agitpropo" vedėju. Karjera vystėsi pirmyn: Renkamas į politbiurą, vienus metus (1949-50 m.) išbuvo partijos organo Pravdos vyr. redaktorium. Bet jau ir prieš tai jis skaitėsi vienu iš vyriausių "partijos ideologų". Po Ždanovo mirties tęsė šiojo griežtą "partinę liniją".

Dar pažymėtina, kad ne kas kitas, o Suslovas iš užkulisų eilė metų vadovavo Kominternui. Ne kas kitas, o Suslovas redagavo ir Tito pasmerkimo rezoliuciją.

Net ir Stalinui mirus, Suslovas "išliko kurse". Vėl jis veikia iš užkulisų ir tik retkarčiais matosi jis foto nuotraukoje greta Chruščiovo. Kad Maskva liepos 21 d. jį atsiuntė į Vilnių atstovauti Kremlių Lietuvos susovietinimo dešimtmečio sukaktyje — tai buvo netik sovietinio imperializmo simbolis, bet ir pasityčiojimas iš lietuvių tautos kančių ir persekiojimo laikų. (E)

ningų kartūno iliustracijų knyga vaikams, su nuotaikingu aprašymo tekstu. Knyga bus mieliai skaitoma jaunųjų lietuvių skaitytojų. Leidinys didelio formato, 32 psl. Kaina 2 dol. Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla.

KUBIEČIAI KLAIPĖDOJE (E) Š. m. liepos 28 d. pirmą kartą į Klaipėdos uostą atplaukė laivas su Kubos valstybine vėliava. Atvežė cukraus pusfabrikatų. Kubiečių laivo "Riodžibako" įgula susipažino su Klaipėdos miestu ir dalyvavo susirinkime, skirtame pažymėti sovietinės okupacijos dvidešimtmečiui Lietuvoje.

MIRĖ JUSTINAS VIENOŽINSKIS (E) Š. m. liepos 29 d. Vilniuje mirė dailininkas, Valstybinio dailės instituto profesorius Justinas Vienožinskis. Gimė 1886 m. Rokiškio apskr., Obelių valsė. Studijavo dailę Maskvos ir Krokuvos dailės akademijose. Visą gyvenimą dirbo toje pat srityje pedagogu. Paskutiniu metu buvo Vilniaus dailės instituto profesorium — tapybos katedros vedėju. Kaip dailininkas-tapytojas labiausiai pasižymėjo portreto ir peizažo žanruose.

PARDUOTUVĖ BE PARDAVEJŲ LINKUVOJE

(E) Linkuvos maisto parduotuvė be pardavėjų per tris savaites buvo parduota prekių daugiau, nei už 40 tūkst. rb. Tai pirmoji tokia įstaiga rajone. Šiuo metu Linkuvoje iš viso yra vienuolika parduotuvių ir dvi visuomeninio maistinio įmonės.

PAMINĖJIMAS BRAZILIJOJE (E) Tarptautinio fronto prieš komunistų iniciatyva, Sao Paulo mieste buvo paminėta Lietuvos, Latvijos ir Estijos sovietiškos okupacijos dvidešimtmetis.

MAŽOJI LIETUVA AVELLANEDOJE

LIETUVIŠKO MUZIEJAUS PENKMETĮ MININT

Argentinos Lietuvių kolonija palyginus per trumpą savo gyvavimo laiką turėjo įvairių dalykų ar mažiau reikšmingų įvykių. Buvo tveriamos parapijos, naujos organizacijos, statomi saviems reikalams pastatai. Buvo organizuojami meniniai vienetai, ruošiami koncertai, parengiami, susirinkimai, baliai ir kiti pobūviai. Tai normalus kultūrinis išeivinių gyvenimas.

Tačiau gal niekad Argentinos lietuviai nėra parodę tiek solidarumo, kaip steigiant lietuvišką muziejų. Visi aukojo ir rėmė, ką kas turėjo iš savo prisiminimų, iš tėviškės namų: prisiminus, įvairias dovanėles.

Penkių metų laikotarpyje muziejus augo ir turtėjo eksponatais ir įrengimais. Nė vienas aukotojas nenusivylė, priešingai — pamatė, kad jo brangus ilgai išsaugotas prisiminimas, arba sunkiai uždirbtas pinigas paaukotas įrengimui praturtina tą brangų tautinio meno aukurą.

Šiuo trumpu rašinėliu stengsiuos įvesti į muziejų kiekvieną lietuvių — "Laiko" skaitytoją, nežūrint kuriame pasaulio kampe jis gyventų.

LITUANISTIKOS SKYRIUS

Šis skyrius yra labai gausus. Čia galite rasti didelį rinkinį pačių seniausių knygų, kantičkų, įvairių laikraščių, komplektų ir šimtus kitų periodinių ir vienkartinų leidinių, išleistų Lietuvoje ir įvairiuose kraštuose. Čia prisimenama lietuviškos knygos kryžiaus keliai, knygnešių pasišventimas jų kančios kalėjimuose ir Sibire. Spaudos supratimas pažadina kovoti už laisvę ir nepriklausomybę. Pamatai, kad raštas yra didelis ginklas už laisvę.

AUDINIŲ SKYRIUS

Gražioje vitrinose po stikly matosi gražieji ir patys būdingieji mūsų prosenelių, senelių, mamų ir sesučių rūpestingai rankų darbai. Tai gal pati kūrybingiausia moterų gyvenimo dalis. Jos margų raštų audiniuo-

se išliejo visą liaudies sielą, įamžindamos lietuviškus motyvus šviesiomis ir ryškiais lietuviškų laukų spalvomis.

Pažymėtinas lietuvių motinų ir mergaičių prisirišimas prie savo rankų išdirbinių: jos išvykdamos į svetimus kraštus nepamiršo pasiimti su savim tų margų raštų drobių, kad galėtų laikyti kaip brangią relikviją iš tėviškės, o dabar su pilnu pasitikėjimu pavėdė muziejaus apsaugai ir visų lankytojų džiaugsmui.

Čia matome ilgas ir gražias lovatieses, kurios mums primena mūsų gimtųjų namų gražiai papuoštas seklyčias su užtiesto-

lis, tylų pietų vėjelį ir atvirą seklyčią, kurioje kabo gražūs sesučių išausti rankluoščiai. Prisimena mėlynais žiedais pasipuošęs laukas, kurio spalvas lietuviškos žemės žiedai išaustė į tuos pačius lininius rankluoščius, kad papuošus savo krautį.

Labiausiai visų mėgiamas kampelis, tai lietuviškų juostų skyrelis kuriame matosi daugybė įvairiausių raštų motyvų bei spalvų kompozicijų rankų darbų. Lietuviškų juostų raštai visų yra pripažįstami kaip patys gražiausi. Kitos tautos, kad ir turi panašių raštų juostų, bet jos toli gražu neprilygsta lietuviškosioms. Juostos jau žiloje

rolių, papuošalėlių... Gintaras juk tai Lietuvos auksas, kuris jau 4000 m. prieš Kristų buvo naudojamas Graikijoje kaip gražiausias papuošalas ir brangiausia auka dievams. Be to gintaras mums primena Baltijos krantus.

Lietuviška žemė. Lietuvis ir lietuviška žemė yra suaugęs kaip vaikas su savo motina. Jeigu sunku yra skirtis su namiškiais, tai nelengviau ir mums skirtis su gimtąja žeme, kuri tiek daug prakaito, ašarų ir kraujo yra įgėrusi amžių bėgyje. Kiekvienas paskutinį kartą apžvelgęs gimtuosius laukus, žalias pievas ir ošančias girias su ašaromis akyse pasileidžia ir bent grumstelį gimtosios žemės pasiima su savim. Tokios lietuviškos žemės šmotelis yra laikomas muziejuje ypatingoje paraboje.

liai, kryžiai ir koplytėlės, ar tai išeivijoje sukurti lietuvių meniniai rankų darbai.

Lietuvio karininko pilna uniforma galima pamatyti gretimose vitrinose. Aplink ją yra vyčio kryžiai ir kiti soavanorių atsižymėjimo ženklai, įvairūs kariški ordenai, kurie lietuviams primena pakeltas kovas dėl Tautos laisvės, primena Tėvynės meilę, lietuvių narsumą ir tuometi pačiu skatina mus aukotis dėl tautos gerovės.

Pašto ženklai iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikų užima taip pat nemenką vietą muziejuje.

Lietuviškų margučių skyrelis yra gana gražus ir įdomus. Margučiai mūsų jaunimui primena lietuviškų Velykų gražius papročius, atpasakotus jų tėvelių. Su margučiais mums suaugusiems grįžta patys gražiausi vaikystės prisiminimai, Velykų laukimas, vaisės ir visi kiti su tuo velykiniu laiku surišti papročiai, kaip margučių ritinėjimas, kuris praktikuojamas dar ir čia išeivijoje.

Yra visa eilė eksponatų, kurių vertė yra labai didelė, taip pavyzdžiui originalūs moterų tautiniai drabužiai iš įvairių Lietuvos sričių, raštuotos pirštinės, verpimo ratelis, rankiniai vilnų karštuvai, galvos nuometas turis jau 135 metus, lietuviškų lininių siulų sruoga, labai ploni suverptų dar prieš 100 metų, sietynas (saulutė) iš šiaurės, kanklės ir kiti liaudies instrumentai.

Muziejaus sienos papuoštos gražiais lietuvių menininkų paveikslais, miestų herbais ir Lietuvos žemėlapias.

Baigiant šį straipsnelį, tenka padėkos ženklais paminėti p. A. Galltier, kuris ištisą savaitę vargo, betriūsdamas po muziejų, kad kad pridavus tinkamą muziejinį skonį ir dvasią, tą jaukumą, tvarką ir meniškumą. Jis yra šios srities didelis specialistas ir artimas lietuvių draugas.

Lituanistinę literatūros skyrių sutvarkė ir prižiūri didelis muziejaus mėgėjas kun. Vytautas Palubinskas.

A. Mikelionienė

mis lovomis, kuriose ilsėdavo mūsų tėveliai po sunkių dienos darbų. Lovatieses sudarydavo paprastai didžiausią mūsų sesučių kraičio dalį.

Bene gausias skyrius yra su dailiais rankluoščiais, kurie mums primena lietuviškas pievas, pilnas gėlių ir šokinėjančių žiogėlių, primena lietuviškos sodybos žydinčias vyšnias ir obe-

lietuvių senovėje buvo pati mėgstamiausia dovana. Lietuviatė, beausdama juostas, juose įausdavo gražiausias savo svajonės, kad paskui šį darbą padovanaujas mylimajam.

Lietuviško pajūrio gintaro įvairūs eksponatai pavaivina muziejų. Čia randasi naturalaus gintaro įvairaus dydžio, gintaro apdirbtos įvairiose formose: ka-

Pinigų iš įvairių laikų galima čia pamatyti: lietuviškų monetų net iš 17 amžiaus. Be lietuviškų monetų yra įvairių kitų valstybių, kurios turėjo bent kokį ryšį su lietuvių istorija, tai Lietuvos okupantų pinigai.

Smutkeliai sudaro vieną didžiausių vitrinų pilnų gražių medžio skulptūrų kūrinių. Tai arba iš Lietuvos atvežti smutkei-

ATSIŪSTA NAUJA KNYGA

MYKOLO VAITKAUS ATSIMINIMŲ KNYGA

Kaip jau perėjame numeryje buvo trumpai užsiminta apie naujai atsistūstą M. Vaitkaus knygą "Keturi Ganytojai", čia duodame tos knygos įvertinimą.

Knyga savo išviršine forma labai simpatiška ir patraukianti. Viršelyje dailininko J. Pilipausko iliustruoti Ganytojų ženklai suteikia knygai rimto orumo. Aišku, knygos viršutinė išvaizda kartais galėtų skaitytoją suklaidinti. Tačiau ši knyga netik išorėje, bet ir turinyje yra tikrai vertinga. Kan. M. Vaitkus, būdamas iš prigimties poetas, keturius mūsų tautos žymiausių Ganytojus: arkiv. Jurgį Matulevičių, arkiv. Pranciškų Karevičių, arkiv. Juozą Skvirecką ir vysk. Petrą Būčį aprašė labai vaizdžiai, galėtume sakyti fotografiškai. Pradėjus knygą skaityti, nenorisi padėti jos neužbaigus.

Nors keturių Ganytojų būdai gana skirtingi, kiekvienam rašytojas duoda net atskirą pavadinimą: arkiv. Jurgiu Matulevičiui prideda epiteta — "Išveizdėjęs į amžinybę", arkiv. P. Karevičiui — "Vyskupas Karys", arkiv. J. Skvireckui — "Metropolitlas Juozas Pirmasis", vysk. P. Būčiui — "Kalėdų Senelis". Tačiau visų keturių ganytojų asmenybės atsispindi vienas bendras jų dvasinis bruožas, tas pats tikslas: dirbti dėl amžinybės.

Ši knyga tinka skaityti netik dvasiškams, bet lygiai ir visiems pasauliečiams, kaip paprastiesiems, taip ir inteligentams, ypač mūsų lietuviškajam jaunimui, mokslus beinančiam.

Knygoje pastebimi maži, bet kartu svarbūs trūkumai. Visų pirma skaitytojas pasigenda aprašomųjų asmenų nuotraukų, kas tokiu atveju būtų labai pageidautina, nes kad ir labai aiškus aprašymas, negali

atstoti tikros nuotraukos. Kitas trūkumas, pasigendama aprašomųjų asmenybių jaunystės laikotarpio, kas jaunimui ypač būtų įdomų. Žinoma, autorius pasitenkino aprašyti tik savo prisiminimus, taigi kiek jis pats prisimena, bet nežūrint to, vienas kitas bruožas iš jaunystės laikų duotų pilnesnį vaizdą.

Todėl ateityje, kurie rašys apie žymius mūsų tautos žmones, tene-paskundžia aprašyti ir jų jaunystės dienas, jų bendrimo metą, kas jaunimui labai domina ir kuo jaunimas žavisi.

Alfa

AUKSO MINTYS

● Gerovė yra žmonių gyvenimo padėtis, kurią ir mūsų vaikaičiai žadės savo vaikeliams...

● Kiekvienas gyvenime padaro kokį kvailystę, tik vedęs tuo įsitikina daug greičiau negu nevedęs...

● Prieš Kalėdas per radiją paskaitininkas kalba:

— Ponios ir ponai, visur sekime Kalėdų Senelio pavyzdį, o svarbiausia nepamirškime jo visuomeninio takto. Jis savo artimuosius aplanko tik kartą per metus...

Gydytojo poilsini nereikia Kanclerj Adenauerj vienas bičiulis klausia ar vykdamas atostogų jis imsis kartu ir savo gydytoją? — Jokių būdu. Juk aš vykstu pailsėti...

Vyras ir žmona — Ar pastebėjai šiandien bažnyčioje tos pasipūtėlės Mikičienės naują skrybėlę? — Ne, nepastebėjau. — Nesuprantu, tai ko tu ir eini bažnyčion?...

● Direktorius tai toks pat žmogus, kaip ir visi, tik jis to nežino.

LIETUVIŲ CENTRO JAUNIMO SEKCIJOS KOMISIJA

š. m. rugsėjo 24 d. 21 val. Centro Salione rengia

PAVASARIO VERMUTA

kurio metu įvyks pavasario karalienės rinkimai.

Gros Lietuvių Centro Jaunimo orkestras

Rašo Pijus Gudelevičius

EUCCHARISTINIO KONGRESO TRIUMFAS**Išpūdžiai iš 37-jo Pasaulinio Kongreso Muenchene**

37-tas Tarptautinis Eucharistinis Kongresas, kuriam visi tikintieji ruošėsi ir kuri vokiečiai taip puikiai suorganizavo, praėjo su didžiausiu dvasios pakilimu, žavinčiu atsidavimu Eucharistinam Kristui ir krikščionišku entuziazmu bei aukos dvasia.

Kongrese dalyvavo 34 kardinolai, virš 400 vyskupų, 1200 kunigų, kurie dalino Šv. Komuniją, neskaitant kitų kunigų, kurie buvo atvykę, apie 1,5 milijonų tikinčiųjų iš visų pasaulio kraštų, visų rasių ir kalbų. Vien lietuvių dalyvavo virš 460 žmonių.

Centrinė Kongreso vieta buvo įrengta Teresės didžiulėje aikštėje, kurios viduryje buvo pastatytas labai aukštas ir didingas altorius. Ši altorių pastatė vokiečių pasienio sargybiniai, kurie nuo kovo mėnesio jau pradėjo jį statyti ir dalimis atvežė į aikštę. Prie altoriaus buvo įtaisyta zakrastija, paštas, policijos būstinė, radijo pertransliavimo stotis, sanitarinė pagalba ir viršuje apie 600 sėdimų vietų vyskupams ir aukštesiems svečiams.

Prie Muencheno aerodromo buvo įtaisytos specialios palapinės, kur pernakvojo apie 100.000 žmonių, daugumą jaunimo. Iš viso jaunimo atvyko apie 250 tūkstančių. Visi turėjo kur nors sau užteigti namus pernakvoti, nes tam tikslui buvo sumobiliuotos visos mokyklos, viešosios įstaigos beto visi aplinkiniai miesteliai buvo įpareigoti priimti žmones.

Rugpiūčio 6 d. buvo paskirta jaunimui su šūkiu: "Mus suvienijo Kristaus meilė". Laikė Mišių prie didžiojo altoriaus įvairių tautų berniukai ir mergaitės tautiniais drabužiais apsirengę atnešė dovanų. Aplink altorių plėvesavo 400 vėliavų. Po Mišių jaunimas vieni kitiems padavė rankas meilės ir vienybės ženklai. Tarp viso pasaulio jaunimo tautiniuose rūbuose apsirengę dalyvavo Saleziečių gimnazijos berniukai, gražiai atstovaudami Lietuvą.

Tos pačios dienos vakare buvo atlaikytos iškilmingos Mišios Rytų apeigomis, kurių metu galingai nuskambėjo jautrios rytietiškos giesmės už Bažnyčios susivienijimą. Laikė kongreso buvo pakonsekruoti keli nauji vyskupai, tų tarpe Marijonas Česlovas Sipovičius, kuris yra vienintelis baltgudžių vyskupas ir kuris dalyvavo Visuotiniame Bažnyčios Suvažiavime.

Patį išpūdingiausią dieną buvo Kongreso užbaigimas rugpiūčio 7-ji, kuomet skaiščiai saulei šviečiant pajudėjo didinga procesija. Švenčiausias buvo vežamas ant specialios mašinos. Einant su procesija buvo įjungti visi Muencheno varpai, kurie galingai skambėdami susiliejo su milijoninės minios giesmėmis. Tai buvo tikras Kristaus triumfas Bavarijos sostinėje, kurioje buvo susirinkę iš viso pasaulio kraštų ir rasių tikintieji atiduoti savo Karaliui pagarbą.

Procesijai pasibaigus, prie didžiojo altoriaus arba taip vadi-

namo "statio orbis — pasaulio stoties" buvo atnašaujamos Šv. Mišios, kurių metu apie 1200 kunigų dalino Šv. Komuniją, tai buvo lyg tas stebuklingas duonos padauginimas, tik daug išpūdingesnis negu anuomet prie Genezareto ežero, kai Kristus pamaitino 5000 žmonių minią.

Užbaigiant kongresą pats Šv. Tėvas radijo bangomis perdavė savo tėvišką pasveikinimą, sustiprinimo žodį, kuris buvo išverstas įvairiomis kalbomis ir suteikė visiems dalyvavusiems apaštališkąjį palaiminimą. Sunku yra žodžiais išreikšti tą nepaprastą ir didingą Eucharistinio Kristaus triumfą, tą nuostabią vokiečių tvarką ir tą tikinčiųjų entuziazmą, vargu ar kur kitur būtų galėję panašiai įvykti.

Laikė Kongreso veikė apie 10 parodų, kuriose buvo pilna žmonių. Iš labiau pažymėtinų parodų tai "Eucharistinė Paroda", kurioje buvo išstatytos įvairios monstracijos, kielikai, Mišių rūbai ir kiti labai brangūs bažnytiniai papuošimai. Bene turtiniausia buvo Bavarijos 14-kos Amžių Krikščioniškosios Kultūros paroda, kurioje buvo išstatyta visa, ką Bavarija per tuos 14 šimtmečių yra sukūrusi meno ir dailės kurinių religinėje ir tautinėje srityje.

Vienu žodžiu visiems buvo duota užtenkamai progos daug ką pamatyti, daug sužinoti ir pajusti tą Katalikų Bažnyčios vienybę, jos didingą praeitį ir Jos pačią širdį — Eucharistijos paslaptį. Niekas neturėjo laiko nuobodžiauti, visas dienas buvo ko matyti ir kur dalyvauti, trūko tik laiko ir jėgų viską pamatyti ir viską apeiti.

**LIETUVIAI
EUCCHARISTINIAME
KONGRESE**

Šiame kongrese lietuviai, kurių buvo virš 400 iš įvairių kraštų: Pietų ir Šiaurės Amerikos, Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Italijos, Šveicarijos, Italijos ir Vokietijos, turėjo savo atskirą programą. Lietuviai buvo priimti Dr. Kun. Avižos ir kun. J. Tautkevičiaus pas seselės vokiečių, kurios užleido savo instituto ir bažnyčios patalpas tam tikslui.

Iš aukštesnių dvasiškių buvo atvykę: vysk. V. Brizgys, Prel. L. Mendelis, Prel. L. Tulaba, kun. A. Kontautas — Fatimos Sąjūdžio vadai, Tėv. V. Gidžiūnas, Tėv. Bagdanavičius, Tėv. Pr. Brazys, daugybė kitų kunigų iš Italijos, Anglijos ir Vokietijos.

Lietuviai visą savaitę turėjo pasidalinę programai sekančiai:

Rugpiūčio 1 d. daugumas vyko į Oberamergau Kristaus kančios vaidinimus.

Rugpiūčio 2 d. — vysk. V. Brizgys atlaikė Mišias už lietuvių — kankinius. Tą dieną vyko kunigų pasitarimai ir miesto lankymas.

Rugpiūčio 3 d. — Prel. L. Tulaba atlaikė pamaldas už lietuvių, Tėvynės gynėjų, pietinių laiku dalyvavo Šv. Sakramento adoracijoje, Šv. Jokūbo, seniausioje Muencheno bažnyčioje.

Rugpiūčio 4 d. — Pamaldos už lietuvių jaunimą, kurias atlaikė vysk. V. Brizgys, po Mišių muziejaus lankymas.

Rugpiūčio 5 d. — Pamaldos už bolševikijoje kenčiančius lietuvius, atlaikytos prel. L. Mendelio. Per Mišias giedojo saleziečių ir Liet. Kolegijos choras. Tą dieną buvo pradėtas minėti Ateitininkų 50 metų Jubiliejus, ta proga vyko paskaitos ir ateitininkų susirinkimai.

Rugpiūčio 6 d. — Ateitininkų Jubiliejinė diena, kurioje buvo suruošta graži akademija-paminėjimas, kuriame meninę programą išpildė Memingeno "Darnos" choras, vadovaujamas pono M. Budriūno, solo padainavo pan. Alb. Uknevičiūtė ir tautinius šokių pašokos Saleziečių gimnazijos mokiniai. Visi išsinešė pakilią nuotaiką.

Rugpiūčio 7 d. — Vysk. V. Brizgio ir Kun. J. Avižos pastangomis buvo suruoštos jaukios lietuvių vaišės, kurių metu buvo progos susipažinti su kitų kraštų lietuviais. Vaišių metu dalyvavo ir ponai Čekanauskai, kurie čia sutiko daug pažįstamų. Vaišių metu rengėjams buvo sudainuota "Ilgiausių metų", nes jie tikrai daug buvo pasidarbę dėl lietuvių tokio nuoširdaus priėmimo ir tokių gražių patalpų išrūpinimo. Visiems tikrai buvo malonu ir jauku bendrai praleisti tas didžias iškilmingas dienas, kurios praėjo tokiame dideliame tautų susirinkime.

DUONA IŠ LIETUVIŠKŲ VARPŲ

Generalinis Pasaulinio Eucharistinio kongreso sekretoriatas savo metu buvo paskelbęs rašinio konkursą tema "Duona dėl pasaulio gyvybės. Mano asmeniškas pergyvenimas". Pirmąją šio konkurso premiją laimėjo lietuviams gerai pažįstamas vokiečių rašytojas Willi Gutting už rašinį "Brot aus lituischen Eeren" — Duona iš lietuviškų varpų. Autorius yra buvęs Lietuvoje kaip karo belaisvis.

Premijuotame rašinyje Gutting aprašo vienas Kalėdas belaisvių stovykloje Lietuvoje. Beveik per stebuklą belaisvių tarpe buvęs kunigas gavo leidimą išbadėjusiems ir dėmėtosioms šiltinėms mirtinai išvargintiems kariams Kalėdų rytą atlaikyti mišias. "Mišios tęsėsi, — rašo Willi Gutting, — karo kapelionas pakėlė baltą duoną, išaugusią ant lietuviškos žemės, ir taurę su vynu. Lenkėsi kareivėliai prieš Dievą, kuris kentėjo, kaip ir jie ir atėjo štai į jų šaltą baraką, kad čia būtų priimtas".

Iš Lietuviškojo Pasaulio

● Vysk. Vincentas Brizgys Vatikano pakeltas Kauno arkivyskupijos koadjutoriumi (Sedi datus), iki šiol buvo vyskupu pagelbininku. Tokiu būdu J. E. vysk. Brizgys yra laikomas Lietuvos Episkopato nariu.

● Mirė lakūno St. Girėno brolis. Lietuvoje birželio 11 d. mirė Petras Gurskis, 69 metų amžiaus, tikras brolis tragiškai žuvusio Atlanto nugaltėtojo Stasio Girėno. Iškilmingai palaidotas Uplynos parapijoje. Prieš II Pasaulinį karą velionis buvo atvykęs į JAV; gyveno Chicagoje, čia drauge su giminaitė Agniete Giliene globojo Stasį Girėną. 1933 m. nuvyko į Lietuvą, laukti atskrendant Dariaus ir Girėno, ir po to jau pasiilko Lietuvoje.

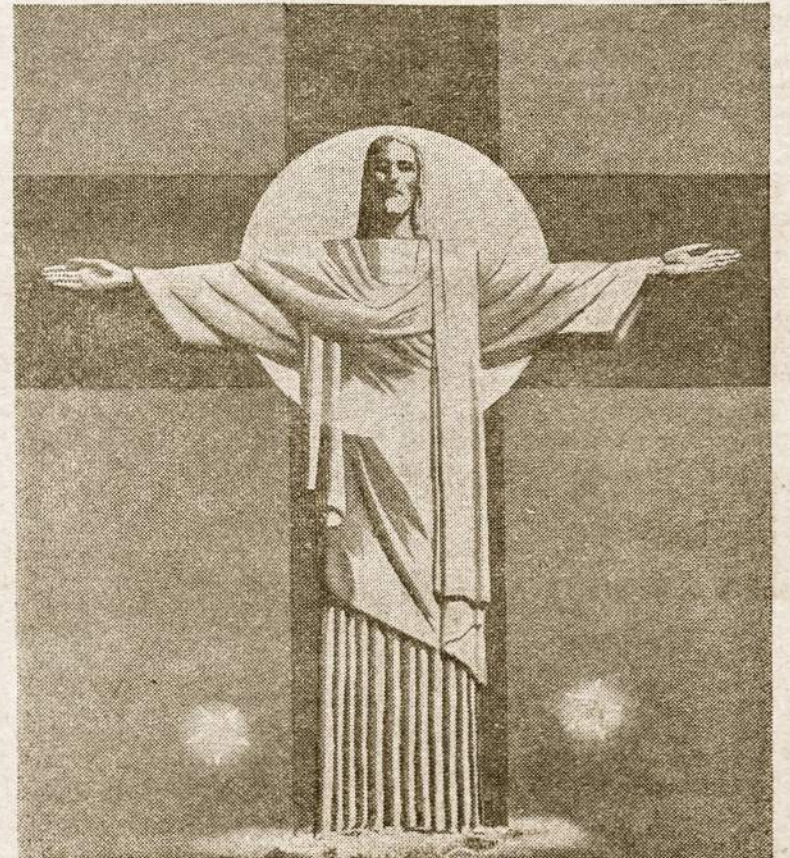
● Gaisras lietuvių gimnazijoje. Gegužės mėn. 26 d. ankstybą rytą kilo gaisras Vila Zellina, Sao Paulo mieste, Brazilijoje, lietuvių seselių gimnazijos salės scenoje. Gaisras, kurio priežastis nėra žinoma, sunaikino visą sceną ir palietė pačią salę. Nuostoliai dideli. Šiai gimnazijai vadovauja seselės pranciškietės.

● Lietuvos jaunimas ištikimas religijai. Sovietų mokytojai skelbia, kad Lietuvos jaunimas vis dar tebėra ištikimas Bažnyčiai. Laikraštis "Sovietų Mokytojas" skelbia, kad religijos įtaka ir religinės tradicijos pas lietuvių jaunimą tebėra stiprūs ir dideli.

**SEKMADIENIO
R I M Ć I A I I
+++++****DIEVO VEIDAS**

Kristaus istorija, surašyta šv. Rašte, vėl kartojasi mumyse: Kristus užgimė Betliejuje, jis vėl gimsta mūsų širdyse, kai krikšto vanduo išpūdžia mumyse Jo paveikslą; Kristus kentėjo Kalvarijoje ir Jis tebekentė ir dabar Lietuvoje, Sibire ir visur, kur tik kenčia jo išūnytieji tikintieji; Kristus gydė ligonius, Jis tą tebedaro ir dabar — ne tik Liurde ir Fatimoje, bet kiekviename kampely,

lai skendo laimėje, matydami atsimainusį Kristų ir vis kartoją: Viešpatie, mums čia gera būti... (Mato 17, 4), taip mes alpsime iš laimės, kai Dievo veide rasime ir grožį ir tiesą ir meilę. Kai žemėje nėra vienas veidas reikė mums kartų nusivylimą, tai Dievo veidas bus atpildas už siektą ir nepasiektą žemėje grožį, už ieškotą, bet nesurastą, tiesą, už siektą, bet apviltą, meilę.

kur žmonės Kristaus vardu pasišvenčia ligonių tarnybai. Jeigu neklaidinga Evangelija mini, kad Kristus mokinių akivaizdoje persimainė ir Jo veidas sužibo, kaip saulė ir Jo drabužiai pasidarė balti, kaip sniegas, tai žinokime, kad tas atsitiks ir mums: mes irgi matysime garbingą Dievo veidą. Nieko Kristus nedarė sau, ar tik būreliui išrinktųjų apaštalu: visi Jo darbai skirti visai Bažnyčiai, ir visa, kas atsitiko su Kristumi, kartojasi mumyse, tik kiek kitokiu būdu.

Bažnyčia visad mokė, kad mūsų laimė danguje yra tame, kad matysime Dievą veidas į veidą, tai reiškia, palaima plauks iš to, kad pažinsime Jį ne koks Jis apsireiškia pėdsakuose, bet koks Jis iš tikrųjų yra. Kaip kad miške, radę pėdsakus, galime pasakyti, koks prabėgo žvėrelis, kaip iš pastatyto namo galime spręsti apie architektą, jo nematę, taip iš Dievo pėdsakų, iš Jo kūrinių, galime pažinti Dievą, bet vis netobulai, kol neregėsime Jo veido danguje. Regėti Dievo veidą, pažinti Dievą, koks ištikrųjų yra — tai dangus, tai mūsų išganymas. Tam mes ir gyvename, kad išvystume Dievo veidą. Tačiau neaišku, kodėl Dievo veidas turi mūsų širdis pripildyti laime, palaima? Palaima gi yra tame, kad, matydami Dievo veidą, pažinsime meilėje. Tai reiškia tobulą patenkumą proto, kurs trokšta pažinimo, ir valios, kuri trokšta meilės. Kaip kad šiltas jusmas užlieja krūtinę, kai išvystame senai nematytą, daug kartų ilgėtąjį draugą; kaip kad apašta-

**DIEVO ATSPINDYS
SKAISTUME**

Kaip kad tyro vandens paviršiuje atspindi mūsų pačių veidas, o drumzliname vandeny nematyti nieko, lygiai taip ir tyrioje širdyje per Dievo malonę atspindi Dievo veidas. Širdies tyrumas yra sąlyga matyti Dievą. Nenuostabu, kad šv. Povilas gražioje šv. Mišių lekcijoje ir ragina mus išlaikyti mūsų širdis šventumo tyrumu, "nes Dievas nepašaukė mūsų į susitepimą, bet į šventumą" (1 Tesal. 4, 7). Šv. Povilas iškeldu du labai svarbius dvasinio tyrumo reikalavimus: 1) nepasiduoti gašliam geiduliai ir 2) nekriausti ir neapgaudinėti brolio (1 Tesal. 4, 5-6). Šv. Povilas duoda ir pagrindus, kodėl mes turime vengti paleistuvystės ir neteisybės. Jis sako, kad neturime sutepti savo širdies gašlumu, nes mūsų kūnas yra Dievybės indas, yra lyg šv. Mišių kielikas, kurs turi būti švarus ir nesuteptas. Kas tą niekina, niekina patį Dievą, ypač žmogaus širdy gyvenančią šv. Dvasią (1 Tesal. 4, 8). Turime saugotis neteisybės, nes už nukriaustąjį brolių keršija Dievas.

Pavyko ne vienam pabėgti nuo Stalino, Hitlerio keršto, bet kur mes pabėgsime nuo Dievo teismo? O jis vysis ir persekios mus už kiekvieną skriaudą. Bėglio likimas žiaurus, šiame atsitikime, beviltiškas.

Teisus ir skaistas žmogaus veidas yra malonus jau šiame pasaulyje, bet jis sužibęs, kaip saulė, kai Dievo veido šviesa apšvies jį Palaimintu Regėjimu.

Kun. F. Gureckas

ROMOS OLIMPIADĄ PASITINKANT

Diena iš dienos artėja XVII Olimpiada, kuri rugpiūčio mėn. pabaigoje prasidės Romoje. Tai bus pats didžiausias sportinis įvykis 4 praėjusių metų laikotarpyje, skaitant nuo 1956 m. Melbourne olimpiadų žaidimų.

Norint atsekti Olimpiadų pradžią, reikia mums nusikelti toli į istoriją — į senuosius laikus. Pirmoji Olimpiada, jeigu ją taip galima pavadinti, įvyko prieš maždaug 3.000 metų tolumoje Eladoje. Ją surengė graikų protėviai helenai. Vėliau šios varžybos prigijo ir buvo organizuojamos periodiškai Olimpo kalno papėdėje.

Apie varžybų atsiradimą yra nemaža aiškinimų. Vienas iš jų skamba taip:

Prieš maždaug 3.000 metų, kada vyko nepaliaujami karai tarp helenų (šių dienų graikų), Ela-

jų. Jų nugalėtojams nestatomi paminklai ir jie nevainikuojami Olimpo kalno papėdėje augančiųjų alyvmedžių vainikais. Dabar yra pasitenkinama medaliais ir diplomais. Paskutiniu metu, į olimpiadų žaidimus įsijungus sovietams, žaidimai jau nustojo nemaža tų kilniųjų ypatybių, kurias turėjo galvoje modernųjų olimpiadų atgaivintojas prancūzas Pierre de Coubertin. Dabar viso pasaulio mėgėjams tenka kovoti su sovietiniais "valdžios sportininkais" ir tuo būdu prarandamą olimpiadų žaidimų tikroji paskirtis.

Artimiausieji olimpiniai žaidimai prasidės rugpiūčio mėn. 25 d. ir juose žada dalyvauti 83 tautų atstovai. Kaip pranešama, šioje olimpiadoje bus įteikti 268 aukso bei sidabro medaliai ir 278 bronzos medaliai. Taip

Šiaurės Amerikos lietuviai krepšininkai Buenos Airose

dos karaliai Ifitas davė mintį Spartos valdovui Likurgui pasirašyti sutartį, pagal kurią žmonių didingumas būtų patvirtinamas ne ginklu ir krauju, bet vikrumu ir jėga. Ši sutartis numatė, jog kartą per ketverius metus bus rengiamos sporto šventės, kurių metu turės nutilti ginklų žvangėjimas Elados žemėje. Likurgas su šiuo siūlymu sutiko ir ta proga buvo surengtos pirmosios varžybos, kurios vėliau virto tradicinėmis.

Senovėje olimpiniai žaidimai buvo skelbiami visiems Elados gyventojams per šauklus. Žaidimai vyko pagal griežtai nustatytas taisykles ir kiekvienas jų dalyvis budavo prisaikdinamas, jog laikysis šių taisyklių (iš to užsiliko šių dienų olimpinė praisaika, nors ji yra jau tik formalumas). Pagrindinė anų varžybų taisyklė buvo ta, jog būtų kovojama sąžiningai.

Senųjų laikų žaidynės gyvavo dvylika šimtmečių. Išsiplėtus krikščionybei, Romos imperatorius Teodozijus uždraudė olimpiadų žaidimus, kaip pagoniško žymes.

Tik praėjusio šimtmečio pabaigoje olimpiniai žaidimai buvo atgaivinti ir šių modernųjų laikų varžybų oficialia pradžia yra laikomi 1896 metai nuo kurių skaičiuojamas olimpiadų eilės numeris. Per šį laikotarpį jos vyko kas keturi metai (išskyrus abiejų pasaulinių karų metus, kada negalėjo įvykti 3 olimpiados), nors neįvykusioms varžyboms buvo paskirti eilės numeriai.

Šių dienų olimpiniai žaidimai nemaža skiriasi nuo senovišku-

pat bus įteikta 12 komandinių atžymėjimo ženklų. Daugiausia asmeniškų medalių bus išdalinta lengv. atleiktos sportininkams — 129 (po 43 kiekvienos rūšies).

Olimpinė ugnis, pagal seną tradiciją, buvo uždegta Olimpo kaimelyje Graikijoje. Iš ten jūros keliu ji buvo nuvežta į Graikijos sostinę — Atėnus, o tada vėl jūra buvo nuplukdyta į Italiją. Ji Italiją pasieks, kada olimpinė vėliava, simbolizuojanti 5 kontinentus savo 5 ralais, bus pasiruošusi kilti į viršų ir į save trauks visą pasaulio sporto mėgėjų dėmesį.

Edv. Šulaitis

"MINDAUGIČIŲ" AUKOS "LIET. AIDŲ" RADIO VALANDELEI 12 metų sukakties proga — 1960 m. rugpiūčio 6 d.

- \$ 100 — Irena Andrinavičiūtė
- „ 100 — Ona Oksienė
- „ 100 — Tomas Žebrauskas
- „ 100 — A. Juozas Vogoliai
- „ 100 — Kazys Janonis
- „ 100 — Salomė Mikalaitienė
- „ 100 — Vincas Stundžia
- „ 100 — Antanas Šeštakauskas
- „ 100 — Jurgis Štaškūnas
- „ 50 — Povilas Ražanskas
- „ 50 — Bronius Marcinkevičius
- „ 50 — Juozas Petronis
- „ 50 — Kazys Marcinkevičius
- „ 50 — Jurgis Kazlauskas
- „ 50 — Teofilis Slapšys
- „ 50 — A. Stepas Glemžai
- „ 50 — Juozas Martinkus
- „ 50 — Leonardas Gabriūnas
- „ 50 — Albertas Griška
- „ 50 — Simonas Dulksnys
- „ 20 — Emilija Mažuka
- „ 20 — Antanas Markevičius
- „ 20 — Jonas Telmontas
- „ 20 — Mykolas Žagrakalis
- „ 20 — Juozas Bukauskas
- „ 20 — Ona Žemaitienė
- „ 10 — Ona Trepšienė
- „ 10 — Veronika Skaržauskienė
- „ 10 — Zenonas Juška
- „ 10 — Gendrutė Zubauskienė
- „ 10 — Kazys Pilka

ROMANTIŠKOJE ISPANIJOJE

Rašo Pijus Gudelevičius

Liepos 24 dienos vakare pasiekėme vieno didelio fjordo uostą — Vigo. Didelė žmonių dalis iš mūsų laivo išsiskirstė po visą Ispaniją. Nuo čia pradėjau taip pat savo kelionę po Ispaniją. Apsistojau netoli Vigo katedros, kurią kitą dieną turėjau progos gerai apžiūrėti.

Liepos 25 diena. Ankstyvą rytą atėjęs katedron, radau ją pilną žmonių, pamaldžiai klausiančių Šv. Mišių, kurių metu jaunavedžiams buvo duodamas šliūbas. Visur matėsi didelis dalyvaujančių rintumas ir susitelkimas. Vigo katedra statyta iš granito akmens, turi apie 10 gražių altorių. Pats miestas pastatytas ant didelės įlankos krantų, paskendęs medžiuose sudaro gana gražų vaizdą. Šiame mieste labai išsiplėtusi sardinijų pramonė. Didelis uostas suteikia miestui daug gyvumo.

Santiago de Compostela. Liepos 25 dieną su savo bendraketleiviu Gotfried Haiker išsiskubinome aplankyti apaštalo Jokūbo karstą į Santiago de Compostela, kur randasi didžiulė šventovė garsi nuo viduramžių laikų. Kaip tik tą dieną pasitaukė, kad Santiago šventė savo patrono — Šv. Jokūbo dieną. Taigi važiuojame į atlaidus: autobusas sukinėjosi vingiuotais ir kalnuotais Galicijos keliais. Pravažiavome garsius Galicijos miestus: Redondela, Pontevedra, Caldos de Rey ir kitus mažesnius miestus, paskendusius tarp žaliuojančių medžių. Štai jau ir Santiago de Compostela, senas ir garsus viduramžių miestas, turįs nepilnai 100.000 gyventojų. Gatvės senoviškos — siauros, be šaligatvių, bet už tai senovės didingi paminklai čia tuojau pakeleivį pasveikina: didingos ir plačios bažnyčios, senoviški su išraitytais pagražinimais pastatai. Tačiau visus pastatus be abejo pralenkia Šv. Jokūbo katedra, iškilusi didingai virš viso miesto. Katedra pastatyta iš masivinio rausvo akmens, meniškai iškalto ir iki šiai dienai šviežai atrodančio. Didingai atrodo bažnyčios fasada, tarytum užburto pilies vartai su daugybe meniškų skulptūrų. Kiek čia idėta darbo ir meniško pajautimo!

Kadangi buvo atlaidų diena, tai žmonių buvo visas miestas pilnas: atrodė lyg lietuviškas kermošius — visi juda, rėkauja, seni ir jauni visi patenkinti po atviru dangumi. Tik galingi varpai pajėgia žmonės vėl sukviesti į bažnyčių maldai. Tačiau per visą dieną žmonės melžiasi prie savo pamiltosios "Santiago".

Liepos 27 diena. Vakariū traukiniu pajudėjau Madrido linkui. Traukinys ramiai tarškėjo vieno slėnio pakrante, neretai perkirsdamas kalną tuneliu. Kalnai ir šlaitai apaugę medžiais ir krūmais, o slėniuose matosi dirbamos žemės ir vienuogynai. Prie kalnų prisikabinę nameliai, vilos ir viešbučiai. Tikrai jauku ir malonu akiai ir širdžiai matyti vis naujus ir gražesnius vaizdus.

Nakties metu pasiekėme naują Ispanijos geležinkelio junginį, kuris sutrumpino Vigo-Madridą kelią keletos valandų skirtumu. Tai naujai praveistas

kelias su daugybe tunelių, kurių ne vienas jau ima griūti. Traukinys žąsies žingsniu per tuos paramstatytus tunelius judėdamas, pavėlino 3 valandas.

Praaušus privažiavome vėl gražesnių ir įdomesnių vietovių: miestų ir miestelių kaip Leon, Villoda, Valencia, Valladolid, Medina del Campo, Avila ir kitus, kurie dvelkia savo senumu, apsupti dažnia augštais mūrais, kurie primena maurų laikus ir jų karus.

Madridas — Ispanijos sostinė. Dar liepos 28 dienos priešpiečių pasiekėme pačią sostinę — Madridą, kuri lyg išdidi tvirtovė pasveikino mus iš tolo. Iš stoties, daug nieko negaišdamas, sėdau į požeminį ir kaip senas madridietis drąsiai leidausi ieškoti kun. K. Patalavičiaus, Lietuvos radijo valandėlės vedėjo Madride. Kun. Patalavičius mielai mane priėmė ir paėmęs taksi apvežino po Madrido žymesnes vietas: Puerta del Sol, Parką, Universitetą, Karaliaus rūmus, Radijo stotį, pervažiuojame per keletą įdomesnių aikščių.

Ilgėliau stabtelėjau Karaliaus rūmuose pasižvalgyti, nes jie buvo atidaryti lankymui. Vadovas mus pervedė per visus karaliaus, karalienės ir karalietų kambarius, viską aiškindamas. Bepigu mums demokratiškais laikais gyvenantiems — galime laisvai vaikščioti po karalių rūmus. Bet ir būta įrengta tikrai prabangiškai ir meniškai: salės išpuoštos auksu ir šilko rankų darbais, kilimais, meniškais paveikslais, marmuro ir porceliano išdirbiniais bei drožtu medžiu. Visur atsispindi toji garbinga ir senoji Ispanijos imperija, kurioje saulė nenusileidavo. Imperijos žydėjimo metai buvo kartu ir meno žydėjimo laikai, todėl meno turty čia apstu, kad sunku ir viską gerai apžiūrėti. Tik gaila, kad šie rūmai dar neužbaigti, nes 17 amžiuje kilęs karas, sutrukdė užbaigti.

Kita Madrido išmomybė yra Museo de Prado tai vienas iš pirmiausių pasaulio meno muziejų. Čia yra išstatyta virš 2500 įvairių meniškų paveikslų, surinktų iš viso pasaulio garsiausių menininkų kurinių, kaip Diego, Velazquez, Dominiquino, Goya, Fra Angelico, Rafaelo, Titiano, Rubens, Guido Reni, Van Dyck ir kitų garsių tapytojų paveikslai puošia šios meno galerijos sienas.

Escorialas. Liepos 30 d. su vietine ekskursantų grupe nuvykau pasižiūrėti Escorialo, kuris nuo Madrido yra už 50 km. Tuojau visi pajutom, kad mus paliko Madrido karštis. Mat, Escorialas yra ispanų karalių buvusi vasarvietė. Čia Ispanijos karalius Pilypas II pastatė gražią Šv. Lauryno bažnyčią, vienuolyną ir karališkus rūmus, kad vasaros karščių metu karaliaus šeima galėtų atsigaivinti vėsesniu oru. Rūmai statyti 16 amžiaus viduryje, atrodo labai didingai, padaryti iš granito akmens. Viduje rūmai neturi meniškų išdailinimų, bet dabar ten patalpinta antra savo didumo biblioteka pasaulyje, su daugybe meniškų rankraščių. Be to tuose rūmuose yra įvairių paveikslų, kilimų, porceliano išdirbinių, laikrodžių, ginklų ir kitų daiktų.

Bažnyčios apačioje randasi dideli baltos marmuro ir rausvo granito padaryti sklepai, kuriuose yra palaidoti Ispanijos karaliai, kunigaikščiai ir karo vada. Ten pat yra įrengti marmuro altoriai, ant kurių laikomos Mišios už karalių sielas. Vadovas per kelias valandas aiškino apie šių rūmų didelius turtus, vadinamas juos kaip 8-tą pasaulio stebuklą — "Maravilla".

Iš karalių palocų nuvykome į Pilypo II viešbutį, kur valgėme pietus, gražiai su visomis etiketėmis paruoštus. Iš ten teko nuvykti ir pamatyti vieno kunigaikščio nedidutę pilaitę, kuri pasižymi savo meniškumu.

Dar tą pačią dieną nuvykome aplankyti civiliniame kare žuvusiųjų kapų, pavadintų: "Valle de los Caidos". Ant kalno pastatyta didelė bazilika, kurios ilgis 200 metrų. Bazilika su didele kupula, o ant jos milžiniškas kryžius. Pati bazilika viduje išpuošta marmuro mozaikomis, turi didelius vargonus ir keletą altorių.

Žuvusiųjų palaidojimo vietų, kurių yra apie 20.000, neteko matyti, nes kapai dar nėra užbaigti įrengti. Šalia bazilikos yra pastatytas didelis benediktinų vienuolynas bei kiti pastatai, valdžios lėšomis įrengti. Ispanai giriasi, kad ši bazilika esanti didžiausias mūsų amžiaus kurinys visame pasaulyje.

URUGVAJUS

● Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos pusmetinis susirinkimas. Įvyko rugpiūčio 7 d. Susirinkime dalyvavo gražus skaičius narių, kurie išklaušė valdybos pranešimus, pasigerėjo darbštumui bei draugijos didele pažanga. Tarp kitų dalykų nutarta įsigyti nuosavą pianą bei nuo sekantių metų pakelti nario mokesčių. Susirinkimui pirmininkavo p. J. Jazauskas, sekretoriavo p. V. Česlinskas

● Jauna ir gabi muzikos profesorė Teresita Drobnievskytė. — Prieš keletą mėnesių ši jauna vos 15 metų panelė gavo piano profesorės laipsnį su geriausiais pažymėjimais. Teresė Drobnievskytė piano studijas lankė žymioje konservatorijoje "Montevideo" pas garsų muziką prof. Domingo Dante.

Rugpiūčio 15-tą jaunoji profesorė davė labai gražų koncertą su Weber, Chopin ir Liszt kuriniais. Šiame koncerte dalyvavo ir lietuviai, ypač choristai, nes plė. Teresita yra uoli Lietuvos Katalikų choro veikėja, kuriam jau keli metai kaip akompanuoja.

Ypatingu būdu jaunoji profesorė yra pasidaravusi operos "Traviata" paruošimui, kurios pirmą prezentacijai ji pati akompanavo. Lietuvių Katalikų choras ir visa lietuvių kolonija yra dėkingi jaunai profesorei už teikiamą pagalbą ir linki daug sėkmės ateltyje.

Pažymėtina yra, kad jaunos muzikės mamatė yra lietuvė Elena Pradkelytė, o tėvelis Kazimieras Drobnievski lenkiškos kilmės, bet kuris labai su lietuviais draugauja, net puikiai lietuviškai supranta. Tai gražus pavyzdys ir tiems lietuviams, kurie gėdinasi savos kalbos.

MONTEVIDEO

ISEIVIŲ DIENOS MINĖJIMAS

Urugvajaus Liet. Kultūros Draugijoje šiemet buvo sujungtas su lietuvių tautos gedulu, Lietuvos okupacijos dvidešimtmečio proga. Griežtai prieš tėvynės okupantus ir jų pakalikus Urugvajuje pasisakė Lietuvos Ministro vardu kalbėjęs konsulas A. Grišonas. Baltiečių deklaraciją nagrinėdamas K. Čibiras išsireiškė, kad jei šiandien gyventų didvyriški Atlanto nugalėtojai Darius su Girėnu, jie duotų didvyrišką pavyzdį ir kovos prieš žiauriausią Lietuvos priešą — bolshevikinį okupantą.

N. Stanevičiūtės paruošta pačių mažiausiųjų grupė gražiai pasirodė su tautinių šokių ir dainų programa.

STRAIPSNIAI APIE LIETUVIŲ KULTŪRĄ

Katalikų dienraštis "El Bien Publico" spausdina K. Čibiro straipsnių seriją apie lietuvių liaudies meną bei kultūrą. Pirmieji iliustruoti išsamūs straipsniai buvo apie mūsų tautos meninius pasireiškimus ir lietuvių kryžius.

PLATI SPAUDOS IR RADIO AKCIJA UŽ LIETUVĄ

Montevideo. Urugvajaus lietuvių patriotų pastangomis taip pat liepos ir rugpiūčio mėnesiais Lietuvos tragedijos dvidešimtmetis buvo plačiai paminėtas spaudoje ir specialiose radijo programose.

Net dvi spaudos konferencijos, išsamūs straipsniai apie Baltijos valstybių praeitį ir dabartį, Urugvajaus Liet. Bendruomenės rezoliucija ryškiosiomis antraštelėmis mirgėjo pagrindiniuose dienraščiuose, kaip EL DIA, EL PAIS, EL DEBATE, EL BIEN PUBLICO, LA MAÑANA, EL PLATA ir kituose.

Radijai SARANDI, SUR, VOZ DEL AIRE, INDEPENDENCIA skyrė pusvalandžius išimtinai Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų tragedijai nušviesti skaitant ispanų kalba Baltų Tarybos New Yorke manifestą ir deklaraciją, jų komentarus, laisvųjų Urugvajaus lietuvių pareiškimus ir išsamias kun. dr. J. Venckaus, K. Čibiro, J. P. Martinez Bersetche ir kitų paskaitas.

NAUJA RADIO VALANDELE

Žinomas veikėjas Juozas Vaštakas pradėjo kultūrinę lietuvių valandėlę ispanų kalba per CX 50 Radio Independencia šeštadieniais 8.30 val. vakarais. Pirmose programose užsibrėžė tikslą supažindinti kitataučius su Lietuvos praeitimi ir dabartimi, su kultūra bei menu, dainomis ir muzika, su žymiais mūsų tautos vyrais. Pirmuosius tris pusvalandžius apmokėjo trys tautiečiai. Panašios paramos vedėjas tikisi ir iš daugiau tautiečių.

AUKOS RADIO VALANDELEI

- \$ 500 — Vladas Deveikis
500 — Račkauskas Kostas
200 — Švenčionai Juozas ir Veronika
200 — Štušis Juozas ronika
150 — Runimienė Elena
150 — Runimaitė Danutė
100 — Jakubauskas Andrius
100 — Belgrano Marytė
100 — Mikellonis Stasys
100 — Jonaitis Pranas
100 — Jankauskas Jonas
100 — Žebrauskas Tomas
100 — Kukučionis Petras
100 — Vaištaras Kazys
100 — Mačulaitis
100 — Zuoza Domas
50 — Kraus Ona
50 — Kubilūnienė Elzė
50 — Varnas Petras
50 — Mainonis Povilas
50 — Grigaliūnas Ignas
50 — Vilkišius Stasys

Nuoširdžiai tarlame visiems lietuvišką ačiū. Radijo Valandėlės Vadovybė

PRANESIMAS "LAIKO" SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Pakartojame visiems "Laiko" skaitytojams, kad "Laiko" prenumerata metams 100 pesų tik tiems, kurie užsimoka už ją administracijoje, arba paraprijų raštinėse laiku, neraginami. Pas tuos, pas kuriuos turi atvykti "Laiko" prenumeratos rinkėjas, privalo užmokėti 110 pesų. "Laiko" Administratorius.

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga laikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniskomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės — Olga Jasiulytė - Vitkanskenė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Išpūdžiai iš Š. Amerikos

Rašo p. L. Kančauskas

Nors po trumpų, bet malonių vaizų pas St. ir P. Miliauskus, New Yorke, liepos 27 dieną autobusu išvykome link Klevelando, kur mūsų laukė vienas iš daugelio turėtų draugų Kaune, Vincas Sakas, su kuriuo besimatėme jau 16 metų. Išvažiuojant iš New Yorke gerokai lijo lietus ir New Yorke dangoraižiai skendo debesyse. Kol išvažiuoime iš šio milžiniško miesto gana ilgai užtruko, nes didelis judėjimas ir nuolatinis judėjimo raudonos šviesos vis mūsų milžiną autobusą stabdė. Tačiau, kaip išvykome iš miesto ir įvažiuoime į puikią autostradą, autobusas parodė savo galimumą ir nešėsi net lengvas mašinas pralenkdamas. Prieš paliekant New Yorką buvo pranešta, kad kelionė truks apie 12 valandų su sustojimais, nes reikės nuvažiuoti apie 1100 kilometrų.

Po kelių valandų važiavimo autobusas išsuko iš lietaus zonos ir mus pasitiko gražus saulėtas oras. Dar malonesnis važiavimas pasidarė, kada įvažiuoime į gražiąją Pensilvaniją, kur puiki autostrada ejo, beveik nedarydama vingių, per kalnus, pašlaites, upes ir ilgus tunelius. Kas trys-keturi šimtai kilometrų autobusus miesteliuose sustodavo po 20-30 min. poilsui ir šoferių pasikeitimui. Nors važiuo be jokiu kliūčių, bet per numatytą valandų skaičių Klevelandą pasiekti negalėjo; kelionė užtruko vieną valandą ilgiau. Kai į Klevelandą įvažiuoime jau buvo II valanda vakaro. Vos autobusui sustojus ir mums išlipus prie mūsų priartėjo 16 metų nematytas mano draugas vedinąs dvi gražias šviesiaplaukias dukreles. Aš jį ir jis mane iškart atpažinome. Tuoj mus nusivežė į savo namus vakarienei ir ilgam poilsui. Vakarieniaudami prisimineme Kaune praleistas dienas, kurios ir šią dieną tebėra gyvos mūsų atmintyse. Tuos 16 nesimatymo metų buvome nutarę pagerbti išgerdami 16 stiklinių argentinško konjako ir amerikoniško viskį. Deja, to padaryti (Nukelta į 8 psl.)

MŪSŲ MIRUSIEJI

PETRAS ČESNA. Gimęs Dzukiškio km. Vedęs su Anele Didžmonyte, mirė 1960 m. balandžio mėn. 23 d. Palaidotas Chacarito kapinėse balandžio 26 d. Argentinon atvyko 1929 m. Dirbo fabrike Villa Crespo. Paliko liūdinti žmona ir sūnus Š. Amerikoje.

- AUKAVUSIEJI LAIDOTUVĖMS \$ 1100 — S. Puzzi
150 — Vincas Niekjas
100 — Juozas Kalvaitis
150 — Petras Mastelė
200 — Petras Dičmonas
100 — Jonas Balkaškis
100 — Zulema Sovininė
100 — Antanas Purvinis
100 — Petras Galgata
50 — J. Irurzani
50 — Juozas Deveikis
10 — Vladas Mačiulis
150 — Andrius Simkevičius
100 — Petras Modus
100 — Kazimieras Kudukis
100 — Stanislovas Mickevičius

STAIGI PETRO KARAVAIČIO MIRTIS

Š. m. rugpiūčio mėn. 14 d. 19 val. Petras Karavaitis kartu su savo švogeriu Adolfu Bružiks grįždami su motociklu iš Banfieldo ant kelio prie Riachuelo upės buvo užkliudyti ir parblokti. Petru Karavaičiui buvo nutrauktos rankos ir sužalotas veidas bei krūtinė, tuojau buvo nuvežtas į Peña Igoninę, kur po 8

valandų su pilna samone numirė. Adolfui Bružikui buvo nulaužta kairė koja ir yra internuotas Ramos Mejia Igoninėje.

Petras Karavaitis kilimo iš Paravėjos valšė Biržų apskr., kur turėjo savo ūkėlį. Vėliau pasitraukė į Vakarus ir 1949 metais su pusbroliu Laucium iš Anglijos atvyko Argentinon, kur vedė latvę Reginą Bružiks, kuri augino sūnelį Edmondą.

Apa Petras Karavaitis buvo veiklus lietuvis, dalyvavo Lietuvių Tautiniam Ansamblyje "Daina", tautinių šokių ir sporto "Kovas" sekcijoje, paskutiniu laiku dalyvavo aktyviai prie Liet. Centro saliono statybos.

Giliame nullūdime paliko žmoną Reginą su sūneliu Edmondu, seseris: Kazimierą Sprindienę ir Bronę Aleliūniene, su šeimomis, pusbrolių Joną Laucių. Lietuvoje liko sena motina, sesuo ir du broliai su šeimomis.

Gražios ir iškilmingos laidotuvės įvyko rugpiūčio 17 dieną. Velionis, kuris buvo namuose pašarvotas, didelio būrio draugų bei pažįstamųjų su mašinomis buvo palydėtas į Villa Lugano bažnyčią, kur buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Iš bažnyčios velionis buvo išlydėtas į Flores kapines. Palaidotas buvo su bažnytinėmis apeigomis, kurias atliko kun. Ant. Lubickas MIC, pasakydamas atsisveikinimo pamokslą. Velionio draugų vardu kalbėjo Pijus Sakalauskas.

Su apa Petru Karavaičiu lietuvių kolonija Villa Lugano neteko jauno ir tvirto lietuvių veikėjo, kuris buvo tik pradėjęs savo naują šeimos gyvenimą. Nelaimei ištikus apa Petras turėjo tik 37 metus amžiaus. Likusios žmonos vargams sumažinti p. A. Rinkevičius surinko iš Villa Lugano lietuvių aukų, kurios padės sušvelninti sunkią jos padėtį.

Šventos Mišios Aušros Vartų Bažnyčioje

RUGSĖJO MENUO

- 1 d. 8,15 val. už Telesforą Mikalauską.
3 d. 9 val. už Mariją Rukšienę iškilmingos pamaldos su trimis kunigais.
4 d. 7 val. už Ievą Katilienę. — 10,30 už Petrą ir Vincentą Daubarus.
5 d. 8,15 val. už Bronių Skaržauską. — 9,00 už Elžbietą Bubnelienę.
7 d. 6,50 val. už Petronį ir Rastauską. — 10 už Marijoną ir Domininką Kisičiūsius.
9 d. 6,50 val. už Vincentą Lipinską.
10 d. 8,15 val. už Pranciškų Šapą. — 9 val. už Konstanciją Račkienę.
11 d. 10,30 val. už Lietuvą.
12 d. 6,50 val. už Kun. Antaną Andriūšį.
13 d. 6,50 val. už Marcinkevičių šeimą. — 8,15 val. už Vincą ir Antaną Juodžiūsius
14 d. 6,50 val. už Romualdą Marcinkevičių.
15 d. 6,50 val. už Lipinskių šeimą. — 7,30 val. už Joną Vasiliauską ir tėvus.

MISIOS BERISSE MARIA AUXILIADORA BAŽNYČIOJE

- Rugpiūčio mėn. 28 d. 10 val. už Mikelaičių šeimos mirusius: tėvus ir brolius.
Rugsėjo 11 d. už Evą Kulikauskienę.
TEMPERLEY
18 d. 10 val. už Vincą Kučinską ir Pranciškų Pačesą.

Širdingai dėkojame visiems aukavusiems ir prisidėjusiems savo patarnavimu palydint mūsų tragiškai žuvusių brolių ir pusbrolių apa PETRĄ KARAVAITĮ į amžino poilsio vietą. Sprindžių šeima ir Jonas Laucius

Tragiškai žuvus PETRUI KARAVAIČIUI, širdingą užuojautą reiškiamo JO ŽMONAI REGINAI su SŪNELIU ir velionio seserims KAZIMIERAI SPRINDIENEI ir BRONEI ALELIŪNIENEI su šeimomis ir pusbroliu JONUI LAUCIUI Černiauskų šeima

COCHERIA LOS CONSTITUYENTES NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTOBUSAIŠ Lietuviams specialiai 20% nuolaidos Avenida de los Constituyentes 5927 Telefono: 52-9511 arba 53-4924

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ" Savininkas VYTAUTAS DORELIS Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas. Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike. BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS. ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS DARBAI. Savininkas Jonas Janušis COCHABAMBA 1811-17 Villa Scasso T. E. 68 - 7208

Casa "DOMICELA" Sav. A. LEVANAČIUS ĮVAIRIŲ RŪSIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS šilko ir drobės išdirbiniai — PRIEINAMOS KAINOS — CANADA 2025 Lanús O. Casa MUSKETAS Parduoda PLOKSTELIS, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIJS APARATUS ISNUOMUOJAMA PIANINUS T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92 Vitrinų Fabrikas "VITRAL" Sav. W. A. Rastauskas Įrengimas modernišku vitrinų prekybos namams ir krantuvėms. Av. SAN MARTIN 3038 Lomas del Mirador

ALBERTO E. TIMINSKAS "COCHERIA" AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS Pasirūpina laidotuvėmis — veža Igonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms. AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal Temperley BALCARCE 510 Lomas de Zamora F.C.N.G.R.

Buenos Aires Avellaneda

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba, rugsėjo 23 dieną 19 val. Lietuvių Parapijos patalpose, šaukia

VISUOTINĄ NARIŲ SUSIRINKIMĄ,

kuriame įvyks nauji Tarybos narių rinkimai ir Argentinos Lietuvių Kultūros Fondo suformavimas.

Prašome kiek galint visų organizacijų ir spaudos atstovų gausiai dalyvauti.

ALOST Taryba

ATGAIVINTAS ARG. LIETUVIŲ KULTŪROS FONDAS

Argentinos lietuviai jau anksčiau buvo iškėlę Kultūros Fondo reikalą. Šiuo klausimu buvo kalbėta ir tarptautiniuose įvairiomis progomis, bet vis be pasekų. Š. m. rugpjūčio mėn. 19 d. mėnesiniame ALOST Tarybos posėdyje p. Ant. Balčiūnas buvo iškeltas iš naujo Argentinos Liet. Kultūros Fondo klausimas, kuriam visi Tarybos nariai vienbalsiai pritarė, pavesdami laikinai šiuo reikalu rūpintis ALOST pirmininkui ponui Jonui Čikštui, kol bus sudaryta specialioji Kultūros Fondo valdyba, kuri įsitačiusi priklauso ALOST Tarybai ir kuriai duos apyskaitą.

Linkėtina, kad kiek galint greičiau būtų išrinkta nauja Kultūros Fondo Valdyba, kuri galėtų pradėti rinkti aukas dėl mūsų kolonijos svarbių kultūrinių reikalų: padedant išlaikyti ir sustiprinti jau esamus mūsų kultūrinio darbo veikėjų vienetus.

Tuomi ALOST Taryba parodė gyvą tautinį supratimą ir konkrečiai ėmėsi eiti prie darbų. Kaip iš posėdžio paaiškėjo, ALOST surengti du paminėjimai: Vasario 16-tos ir žalgirio mūšio 550 metų sukakties atšventimas Liet. Centre, kurie davė naujų impulsų.

Ruošiantis žalgirio mūšio sukaktį paminėti, buvo užsakytas gražus

ir didelis paveikslas, vaizduojas Vytautą Didįjį iš Vijelkio žalgirio mūšio vaizdo. Šį paveikslą užsakė ponas Ant. Balčiūnas pas žinomą estų menininką Bruverį, kuris darbą atliko labai puikiai, paimdamas tik 2000 pezų. Paveikslas yra daugiau negu 10.000 pezų vertės. Paveikslas lieka Liet. Centro patalpose nuolatose su sąlyga, kad būtų galima panaudoti parengimams kitose vietose.

Iš žalgirio mūšio buvo gauta pajamų 4209 pezai ir 20 centavų. Paveikslas atsiėjo 2000, pridėjus kitas išlaidas iš viso buvo išleista 3681 pezai. Taigi kasai liko pelno 528,20 pezai. Pažymėtina, kad už patalpas Centro valdyba nieko neėmė.

Iš Vasario 16-tos paminėjimo pajamų turėta 7012,75 pezų, išlaidų turėta už 4062 pezų. Liko kasoje pelno \$ 2950,75, iš kurio Tautos Fondui paskirta \$ 1485,85. Dabar ALOST kasoje randasi \$ 3728,20 ir kartu įsigytas vertingas žalgirio mūšio paveikslas.

• "Lietuvos Aidai" — Lietuviška Radijo Valandėlė, kuri transliuojama kiekvieną pirmadienį 18.30 valandą per LR9 Radio Antartida, širdingiausiai dėkoja p. Pijui Sakalauskui už dovanotą leidimą parengimui, kuris atsiėjo 103 pezai.

Didelis aciū P. Sakalauskui!

NAUJA PROF. DR. JUOZO MAČERNIO KNYGA

Gerai visiems žinomas matematikas ir filosofas profesorius Dr. Juozas Mačernis yra jau Lietuvoje parašęs visą eilę mokslo knygų. Tačiau profesorius ir toliau dirba mokslinį darbą išvijoje, rašydamas naujas knygas.

Prieš keletą metų yra parašęs didelį veikalą "El hombre, un enigma?", kuri susilaukė visuotinio susidomėjimo ir pirmoji laida buvo greitai išpirkta, teko pakartoti ant-rą laidą.

Šiais metais Dr. J. Mačernis vėl pasaulin išleido naują knygą ispanų kalboje pavadintą "Relativismos o la verdad positiva", kurioje nagrinėja Einsteino, Heisenbergo, Heideggerio ir kitų modernių filozofų teigimus. Ypač stiprų smūgį suduoda moderniojo relativizmo tezeis, kurioms dengiasi egzistencialistai ir kiti modernieji filozofai.

Prof. Dr. J. Mačernis visas modernistų tezes pasveria ant matematinų svarstyklių ir įrodo jų absurdiškumą.

Šią knygą įvertino ir argentinų spauda. Linkime, kad ši knyga turėtų panašiai pasisekti kaip ir "El hombre, un enigma?"

Beto Prof. J. Mačernis ruošia dar kitą naują veikalą, kuris greitai išvys dienos šviesą.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PADEKA

Lietuvių Bendruomenė Argentinoje žengdama į antrąjį savo darbo dešimtmetį, nori pareikšti viešą padėką visiems tiems, kurie prisidėjo ir talkininkavo šventės surošime:

1. Tėvams Marijonams, suteikusiems per visą dešimtmetį savo patalpas ir pagalbą vykdyti bendruomeninį veikimą Argentinoje.

2. Meninės programos dalyviams: Šv. Cecilijos choristams ir muz. V. Rymavičiui už skambias dainas; Tautinių Šokių Grupei su V. Rastausku priešakyje, atlikusiai meniška: tautinius šokius ir Mišriam Vokaliniui Vienetui, vadovaujamui V. Cibavičiui, praturtinusiam programą lietuviškomis melodijomis.

3. Sveikinusiems Liet. Bendruomenę: p. Jonui Čikštui — ALOST pirmininkui, p. Zeferinui Juknevičiui — Lietuvai Išlaisvinimo Centro pirmininkui, p. leit. Ant. Balčiūnui — Atsargos Karių ir Kovotojų Sąjungos pirmininkui, p. Vincui Stundžiai — "Mindaugo" draugijos pirmininkui, Regimantui Vedegui — Skautų atstovui, p. Dr. Alfonsui Kaireliui — Tautinių S-jos pirmininkui, p. St. Stalioraičiui — Susivienijimo pirmininkui ir raštu sveikinusiems Rosario lietuviams.

4. Vaisių rengėjams: p. Pranciškai Gallūnienei, Mortai Sturevičienei, Karolinei Krutienei ir p. Povilui Mainoniui, Ponai Uršulei Šileikienei ir Jonui Kanapinskiui už aukų rinkimą ir p. Jonui Kasparavičiui už svečių įleidimą.

5. Visiems šventėje dalyvavusiems ir savo auka prisidėjusiems nuoširdus lietuviškas aciū.

MIELIESIEMS BICIULIAMS

Visiems pagal išgales prisidėjusiems prie "Lietuvos Aidių" radijo valandėlės parengimo rugpjūčio mėnesio 6 d. reiškiame kuo nuoširdžiausią brolišką padėką.

Sveikinusiems žodžiu įvairių draugijų atstovams: Aušros Vartų parapijos ir "Laiko" vardu kun. A. Steigvilai, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje vice-pirmininkui p. H. Šimkūnui, Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro pirmininkui p. St. Džiugui, Arg. Lietuvių Bendrės Centro Valdybos pirmininkui p. Ign. Padvalskiui, Berisso Liet. Katalikų Savišalpos ir Kultūros dr-jos pirmininkui p. V. Stundžiai, Skautų vadovui p. inž. St. Babroniui, Meno Mėgėjų Ratelilio vedėjui p. Kv. Rūnui, Teisinių Sąjungos pirmininkui Dr. Alf. Kaireliui.

Sveikinusiems raštu: "Arg. Liet. Balso" Leidėjui ir Redaktoriui, ALOST Pirmininkui ir Sekretoriui, Lietuvių Karių ir Kovotojų Sąjungos Pirmininkui.

Dalyvavusiems programoje: artistams — N. Marcinkevičiūtei, O. A. Šeštakauskienei, A. Ražanskiui, R. Gabriūnui, A. Šeštakauskiui, rezisorui Pranui Stroliai, sufleriui Paulinai Bakanaitėi, dainininkui A. Griškaui, pianistui V. Stundžiai (jaunajam), mažajai deklamatoriai Danutei Runimaitėi, jaunai pianistei Mildai Račkauskaitėi ir jaunam smuikininkui Osvaldui Račkauskui.

Talkininkavusiems prie vaisių paruošimo: U. Blumbergienei, V. Mačiūnienei ir J. Savickienei, iškepusioms pyragus: V. Marcinkevičiūtei, ir E. Trimonienei, padėjusiems prie tvarkos: A. Baltrušaičiui, J. Jakubkai, J. Jankauskui, St. Poviloniui ir B. Blumbergiui.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 100.—, pusm. \$ 55.—, vienas nr. \$ 4.—, Urugvajuje met. 12 ur, p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XII METAI Nr. 263

25 DE AGOSTO

Argentinos Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvai Išlaisvinimo Centras š. m. rugsėjo 11 d. 12 val. Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda, ruošia

TAUTOS ŠVENTĖS PAMINĖJIMĄ.

Programoje: Paskaita, Šv. Cecilijos choro dainos, deklamacijos ir tautiniai šokiai.

Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiame paminėjime.

• La Platos chorvedžių suvažiavime dalyvavo muz. V. Rymavičius. Rugpjūčio 18-20 dienomis La Platoje švietimo Ministerijos patalpose vyko La Platos chorvedžių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 18 chorvedžių, jų tarpe muz. V. Rymavičius ir p. Z. Juknevičius, atstovaudami Šv. Cecilijos chorą. Tai buvo vieninteliai iš visų pakviestų sveiktinųjų. Suvažiavime buvo aptarti bendradarbiavimo klausimai tarp įvairių chorų. Gaila, kad tame suvažiavime nesimatė kitų tautų chorvedžių.

• Elena Baranaukaitė-Rukšėnienė p. Stasio Rukšėno, žinomo autobuso 225 linijos savininko žmona, rugpjūčio 16 d. buvo operuota. Internuota buvo Quilmes privatinėje klinikoje. Ligoninei padėjo jos vyras, sūnus Viktoras, atvykęs iš Rio Gallegos, kur atlieka karinę tarnybą, sūnus Edvardas ir tėvas Kazimieras Baranauškas. Nuo rugpjūčio 21 d. ligonė gydymą tęsia savo namuose — Quilmeje.

• Pateškoma Marija Umantaitė, kilusi iš Balnų km. Eržvilko parapijos, Tauragės apskr. Argentinon atvyko 1928 m. su vyru iš Italijos, kurio pavardė nežinoma. Jos brolis Juozas, gyvenęs San Martine 469, Buenos Aires, esąs jau miręs. Pateško jos sesuo, Petrė Kasanaviš, gyvenanti 93 Willow Street, Lawrence, Mass., USA. Kas žino kokių žinių apie pateškomą asmenį, prašome pranešti sekančiu adresu: Marija Jasas, Bouchard 115, Gerli.

Pardudu su gera klientūra krautu "Depensa" su butu. Lietuviams nuolat! Teirautis: R. de Escalada (oeste) c. Pastor Ferreyra 3001.

Liepos 9 d. buvo pakrikštytas Ernesto Ruben Petrauskas. Nuotraukoje matosi kun. Ant. Lubickas ir krikšto tėvai: Jorge Lopez ir Marija Staniulytė de Lopez

Avellanedos Liet. Bendruomenės Valdyba kviečia visus Avellanedos Apylinkės narius, bei visus prijauciančius atsilankyti į

METINĮ SUSIRINKIMĄ

kuris įvyks rugsėjo 3 d. 19 val., Liet. salione Avellanedoje.

Susirinkime bus statomi kandidatai į Argentinos Liet. Bendruomenės Tarybą ir svarstomi kiti einamieji klausimai.

Po susirinkimo, kaip jau žinoma, įvyks Šeštadienio Mokyklos Vakarai.

Avellanedos Apylinkės Valdyba

Š. m. rugsėjo mėn. 3 d. 21 val. parapijos salėje, Brasil 835, LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA AVELLANEDOJE rengia

DIDINGĄ VAKARĄ

su įvairia programa — dalyvaujant

- Mergaičių Sekstetui ir Mišriam Choriui, vad. Vytautui Cibavičiui.
- Tautinių šokių Grupei, vadovaujant Yt. Rastauskui
- Solistei Liucijai Paliulionytei-Vedegienei, akomp. Eug. Čikštaitė.
- Šeštadieninės Mokyklos mokiniai atliks "ŠALIS TA LIETUVA VADINAS", vad. mok. O. Kairelienei.

Po programos — Loterija, bufetas, šokiai, žaidimai ir kitos staigmenos

Prie saliono paliktų mašinų bus pastatyta sargyba. Fantus Loterijai prašom pristatyti iki 9 val.

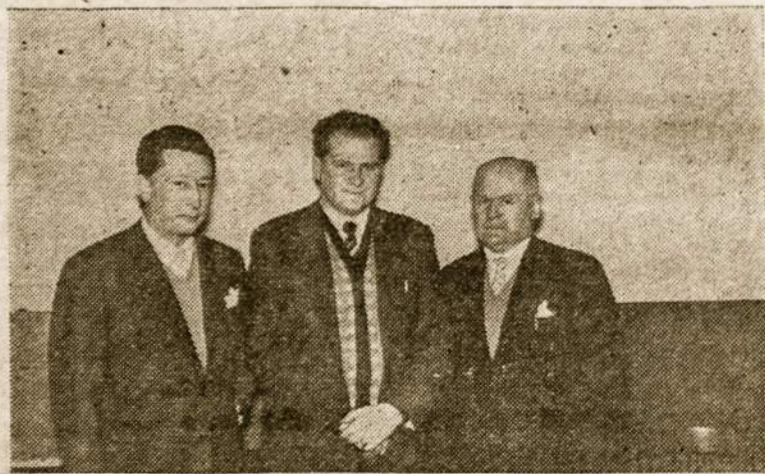
RAŠO P. LEONAS KANČAUSKAS (atkelta iš 7 psl.)

nejveikėme nors prie vaisių stalo užtrukome iki 5 val. ryto. Teko baigti sekančią dieną.

Po ilgos kelionės puikiai pailsėję sekančią dieną galėjome pasižvalgyti po Klevelandą, kur tiek daug lietuvių yra puikiai įsikūrusių, kur veikia daug įvairių organizacijų, leidžiama "Dirva" ir yra dvi lietuvių parapijos. Kadangi mano draugas per 10 metų gyvenimo JAV spėjo įsigyti 13 departamentų namus, tai dabar jo rytojys yra užtikrintas ir jis jau keturi metai nebedirba fabrikuose, bet gyvena iš pajamų už išnuomojamus butus. Savo asmeniui patogumui nusipirko atskirus namus ir dabar gyvena nuo nuomininkų atsiskyręs. Jam turint pakankamai laiko jis mus vežiojo po gražų Klevelandą ir pas kai kuriuos Klevelando lietuvius. Kadangi man dar Argentinoje gyvenant teko bendradarbiauti "Dirvoje" tai aš pasiskubinau ją aplankyti ir susipažinti su moderniausia jos spaustuve. Maloniai mus pasitiko "Dirvos" redaktorius B. Galdžiūnas, kuris supažindino su visu štabu ir moderniu "Dirvos" spausdinimu. Mums nei nepastebint "Dirvos" fotografas užfiksavo mūsų atsilankymą ir jau sekančią dieną "Dirvos" pirmame puslapyje galėjome pamatyti patys save, stebint moderniškos rinkimo

mašinos darbą. Tikrai stebėtina! modernus "Dirvos" spausdinimas ir būti labai gražu jei visi lietuviški laikraščiai galėtų būti tokiu būdu spausdinami. Deja, tam reikia nemažai pinigų, ko daugiausiai ir trūksta lietuviškiems laikraščiams... Besilankydami pas kalkuriuos buvusius DP o dabar automobilių ir gražių namų savininkus, bedirbančius darbininkais fabrikuose, galėjome padaryti puikius palyginimus tarp Argentinos ir Amerikos darbininkų gyvenimo. Sunku bus įtikinti daugelį gyvenančių Argentinoje lietuvių koks yra skirtumas tarp šių dviejų kraštų darbininkų gyvenimo, todėl aš tos misijos ir nesiimsiu, o jei mėginčiau tai daryti, tada ne vienas Argentinos lietuvis manęs apšauktų propagandistu arba nusivylėliu emigracija į JAV, kuris savo nusivylimą nori palengvinti nebūtų dalykų rašymu. Tiesa, vienas kitas Argentinos lietuvis jau man išvykstant sakė, kad jei aš jam mėginčiau rašyti iš gerosios pusės apie JAV žmonių gyvenimą jis netikės. Trumpai galu tik tiek pasakyti, kad Argentinos darbininko gyvenimas nuo JAV darbininko gyvenimo skiriasi kaip naktis nuo dienos. Nera nei vieno buvusio DP kuris gyventų tokiose sąlygose kaip daugelis Argentinoje gyvena nors kartais jau ne vieną save ir fabrikantu vadinti gali.

(Bus daugiau)

Išleistuvės proga — matosi: kairėje — naujas fotografas p. Miranda; viduryje — p. L. Kančauskas ir dešinėje p. J. Kanapinskas